



Előterjesztés

Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat
Polgármestere számára

Előterjesztő: Pikó András polgármester

Tárgy: Javaslát a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásával kapcsolatos döntés meghozatalára

Az SZMSZ szerint **ZÁRTAN** tárgyalandó:

IGEN/NEM

ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEZETI EGYSÉG: HUMÁNSZOLGÁLTATÁSI ÜGYOSZTÁLY HUMÁNKAPCSOLATI IRODA

KÉSZÍTETTE: JAKABNÉ KRAFT NIKOLETTA

PÉNZÜGYI FEDEZETET IGÉNYEL/NEM IGÉNYEL, IGAZOLÁS: *T - - Ajad*

JOGI KONTROLL: *1 M N 4*

BETERJESZTÉSRE ALKALMAS:

CZUKKERNÉ DR. PINTÉR ERZSÉBET
JEGYZŐ *v.*

A döntésre az SZMSZ szerint hatáskörrel rendelkezik:

Képviselő-testület

Az SZMSZ szerint véleményezi:

-

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Tényállás és a döntés tartalmának részletes ismertetése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) előírja a települési önkormányzat számára átfogó értékelés készítését a gyermekjóléti és a gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról a külön jogszabályban meghatározott tartalommal. A jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészült a 2020. évre vonatkozó átfogó értékelés, melyet a törvényi előírás szerinti megtárgyalását és elfogadását követően a Budapest Főváros Kormányhivatala részére kell megküldeni.

II. A betérjesztés indoka

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2020. évi átfogó értékelés jogszabályban meghatározott határidőben (május 31.) történő elfogadásához szükséges, hogy a döntéshozó meghozza döntését.

III. A döntés célja, pénzügyi hatása

A döntés célja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló 2020. évi átfogó értékelés elfogadása.

Vh
1

Az átfogó értékelés elfogadása pénzügyi fedezetet nem igényel.

IV. Jogszabályi környezet

A veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I.29.) számú kormányrendelet 1. § értelmében a Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány (a továbbiakban: koronavírus világjárvány) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki.

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésének felhatalmazása alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja, így a döntés meghozatalára a polgármester jogosult.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 11. pontjában foglaltak szerint a kerületi önkormányzat feladata különösen a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról május 31. napjáig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. sz. mellékletében meghatározottak szerint az alábbiak:

- a település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
 - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
 - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
 - gyermekékeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
 - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
 - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok,
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása,

- jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések),
- a bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása,
- a települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).

Fenti rendelkezések alapján javaslom az alábbi határozat elfogadását.

Melléklet:

1. sz. melléklet: Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés

Határozati javaslat

**Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Képviselő-testületének
..../2021. (V. .) számú határozata**

a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról

A Képviselő-testület

1. elfogadja a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést az előterjesztés 1. számú melléklete szerinti tartalommal.
2. felkéri a Polgármestert, hogy a határozat 1. pontja szerinti Budapest Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést küldje meg a Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály felé.

Felelős: polgármester

Határidő: 2. pont esetében: 2021. május 31.

A döntés végrehajtását végző szervezeti egység: Humánszolgáltatási Ügyosztály Humánkapcsolati Iroda.

Budapest, 2021. május.....



Pikó András
polgármester

VH



Budapest Józsefvárosi Önkormányzat

**2020. évi
gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló átfogó értékelés**

Tartalomjegyzék

Bevezető	2
1. BUDAPEST JÓZSEFVÁROS LAKOSSÁGÁNAK DEMOGRÁFIAI MUTATÓI	2
2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA	3
2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	3
2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok.....	4
2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.....	7
3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA	9
3. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata	9
3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok	
3.2.1. Gyermek napközbeni ellátása.....	
3.2.2. Gyermek esélynevelő szolgáltatásai.....	24
3.2.3. Átmeneti Gondozás	
4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMTHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA	29
5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	29
6. GYERMEKKORÚ ÉS FIATALKORÚ BŰNELKÖVETÉSEK, MEGELŐZÉS	
7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL-EGYHÁZI-NEMZETISÉGI SZERVEZETEK, EGYHÁZAK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS	36
7.1. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ és a civil szervezetek közötti együttműködés	
7.2. Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvány.....	
7.3. Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület.....	
7.4. Félúton Alapítvány.....	
7.5. Emberbarát Alapítvány.....	39
7.6. Szerződés a VIKOTE Kognitív és Sématerápiás Központtal.....	39
7.7. Nemzetiségi önkormányzatok.....	39
7.8. Együttműködés civil és egyházi szervezetekkel, egyházakkal a koronavírus járvány okozta krízishelyzetben.....	
7.9. Európai uniós pályázat, konzorciumi együttműködés civil szervezetekkel	
7.10. Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások.....	

Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) meghatározza a gyermekek alapvető jogait és e jogok érvényesítésének garanciáit, a gyermekek védelmének rendszerét, a gyermekvédelmi feladatokat ellátó szerveket, valamint a gyámügyi igazgatás szervezetét és feladatait.

A települési önkormányzat feladata a gyermekek védelmét biztosító helyi ellátó rendszer kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése, pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás biztosítása.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése előírja, hogy a települési önkormányzat minden év május 31. napjáig beszámolót készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, melynek tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete tartalmazza.

1. BUDAPEST JÓZSEFVÁROS LAKOSSÁGÁNAK DEMOGRÁFIAI MUTATÓI

Társadalmi összetétel, szociális helyzet jellemzői

Józsefváros Budapest egyik centrális elhelyezkedésű, sokféle társadalmi problémát felvonultató területe, mely a főváros egyik legnépesebb kerületei közé tartozik. Tekintettel viszonylag kis területére (6,85 km, Budapest 1,30 %) népsűrűségét illetően még úgy is a harmadik helyen áll a főváros kerületei között (10.475 fő/km², 2019), hogy benne a sűrűn beépített lakóövezetek mellett kiterjedt ipari és zöldterületek is találhatóak. A VIII. kerületi állandó lakosok száma 68 898 fő (0-110 éves korcsoport), ebből bejelentett lakóhellyel rendelkező lakosok száma 66 367 fő, bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakosok száma 9992 fő.

A gyermekvédelmi feladatok a 0–25 éves korosztályt érintik, ezen korosztály adatai:

	0-3 év	4-6 év	7-14 év	15-18 év	19-25 év
Lakóhely	1992	1361	3518	1807	4866
Tartózkodási hely	5	4	18	7	18
Település szintű	5	4	19	7	18
Összesen:	2002	1369	3555	1821	4902
Mindösszesen:	13 649				

A különböző felmérések, kutatások alapján a Józsefvárosban élő családok tekintetében megfigyelhető különbségek mutatkoznak a jövedelmi és vagyoni helyzet, az iskolázottság, foglalkoztatottság, illetve a lakhatási körülményeket figyelembe véve attól függően, hogy a kerület mely részében élőkre vonatkozóan történik a felmérés, kutatás. A Palotanegyed, mely a körüttől a belváros felé eső terület, a Corvinnegyed, illetve a Tisztviselőtelep lakosságát tekintve elmondható, hogy polgáriasodottabb, előnyösebb jövedelmi helyzettel és magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek a kerület többi részéhez képest.

2. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL NYÚJTOTT PÉNZBELI, TERMÉSZETBENI ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló, többször módosított 10/2015. (III.01.) önkormányzati rendeletben (továbbiakban: Rendelet) meghatározott pénzbeli és természetbeni ellátások iránti kérelmek a Józsefvárosi Polgármesteri Hivatal szociális ügyeket ellátó szervezeti egységénél (Családtámogatási Iroda) nyújthatók be. A 2020. évben benyújtott kérelmekből megállapítható, hogy a kérelmezők általában szerény körülmények között élnek, sok esetben rendkívül alacsony jövedelemből; a mindennapi megélhetéshez segítségre van szükségük. A kérelmezők gyakran álláskereső/munkanélküliek, egészségi állapotuk miatt nem tudnak munkát vállalni. Az önkormányzat lehetőségeihez képest igyekszik a kerületben élő nehéz szociális helyzetben élők részére támogatást nyújtani.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 793 fő volt 2020.12.31. napján. A települési támogatásban részesülők száma: 2.690 fő. Az önkormányzatot terhelő kiadások nagysága 93.125.566,- Ft. Összesen 711 elutasítás született 2020. évben, melynek leggyakoribb oka a jogosultsági feltételek hiánya, például adótartozása van a kérelmezőnek vagy a közeli hozzátartozójának, vagy az egy főre jutó havi jövedelmük meghaladja a rendeletben meghatározott jövedelemhatárt, vagy kimerítette az éves keretét vagy nem él a kerületben.

A Rendelet 2020. évben több alkalommal is módosításra került, melynek eredménye a lakosság szélesebb körű támogatása. Az Önkormányzat által nyújtott támogatások könnyebben elérhetőek, a jövedelemhatárok kiszélesítése és a korábbi szigorítások enyhítése az elutasított kérelmek számának csökkenését eredményezte.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény


A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogosultsági feltételeit a Gyvt. 19. §-a határozza meg, a jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés, egyéb jogszabályi feltételek figyelembevételével szünidei gyermekétkeztetés, pénzbeli támogatás, valamint a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybevételére.

A Gyvt.-ben foglaltak alapján hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására

3
7



jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban; illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti a)-c) pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A kerületi hátrányos helyzetűek, halmazottan hátrányos helyzetűek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők számának alakulását az alábbi táblázat mutatja be

	HH	HHH	RGYK
2019.	614	31	1176
2020.	490	28	793

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása kérelemre indul. A Józsefvárosi Önkormányzathoz 2020-ban kevesebb kérelem érkezett, mint a 2019-es évben, így szignifikánsan kevesebb a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma.

2.2. Egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli és természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok

2020. április 01. napjától új rendkívüli települési támogatási forma jött létre a járvány következtében kialakult rendkívüli élethelyzet segítésére. Jövedelemtől és élethelyzettől függően maximum 30.000,- Ft, ill. maximum 50.000,- Ft támogatást kaphattak a kérelmezők. A kérelmek benyújtása között legalább 30 napnak kellett eltelnie, és egy évben legfeljebb 3 alkalommal nyújtható be. Az új támogatást az Önkormányzat a kormány által kihirdetett veszélyhelyzet időtartamára vezette be, azonban a kérelmek benyújtási határidejét meghosszabbította 2020. július 16. napjáig.

A szociális rendelet alapján veszélyhelyzetben ismét kérelmezhető volt a koronavírus támogatást. A járvány második hulláma során is jelentős számban érdeklődtek ezért a támogatási formáért. Több esetben kiderült az ügyfelek körében, hogy olyan alkalmi munkájuk szűnt meg a koronavírus járvány alatt, amely alkalmi munkát nem szerepeltették a korábbi kérelmeikben. Az alkalmi munka rendszeres jövedelemnek számít, függetlenül attól, hogy regisztrált álláskereső, esetleg nyugellátásban, aktív korúak ellátásában, vagy GYES-ben részesül mellette. Továbbá, a (koronavírus miatti) akut élethelyzet kialakulását sok esetben nem tudták hitelt érdemlően bizonyítani, ezért a kérelem elutasítására került sor. A

8
K

támogatást sokan igényelték ez az önkormányzatnak 43 725 000 Ft költség összeget jelentett postaköltséggel együtt.

Települési támogatás

A képviselő-testület a szociális törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt, illetve a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

- a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
- b) a 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,
- c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,
- d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

A települési támogatás elsősorban a mindennapi élethez szükséges alapvető kiadásokhoz (élelmiszer, lakásfenntartási kiadások, gyógyszerköltések) nyújt segítséget és elsődlegesen természetbeni formában annak érdekében, hogy a segítségnyújtás valóban elérje a célját.

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat a fentiek figyelembevételével az önkormányzati rendeletében szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- települési támogatást állapít meg,
 - gyógyszerkiadás viseléséhez,
 - a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralék kiegyenlítéséhez,
 - gázszolgáltatásból való kizárás időtartamára történő fűtési díj kompenzációra,
 - táboroztatás támogatására,
 - első osztályosok támogatására,
 - születés támogatására,
 - hátralékkiegyenlítő támogatásra,
 - gyermekétkeztetési támogatásra,
 - oltási támogatásra,
 - 24 órás ápolási ellátás támogatásra.

Rendkívüli települési támogatás

A szociális törvény rendelkezései szerint a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani, mely negyedévente kerülhet megállapításra. Önkormányzatunk a támogatás formáját tekintve a pénzbeli támogatást preferálja a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése érdekében, ezért a Rendelet 2020 júliusában ennek megfelelően módosításra került.

A települési támogatás meghatározása során elsődleges szempont volt egy igazságosabb, átláthatóbb támogatási rendszer kialakítása; melynek során az önkormányzat a szociálisan rászoruló időseket, betegeket, az önhibájukon kívül keresőképtelen/szolgáltatónál tartozást

8
9
VH

felhalmozókat, a rendkívüli élethelyzetben lévőket (elemi kár, haláleset, bűncselekmény áldozata) támogatja. Az elfogadott önkormányzati rendeletben

- részletesen meghatározásra került a kérelem benyújtásához szükséges dokumentumok köre, a támogatások jogosultsági feltételrendszere,
- a támogatások célzottak, a természetbeni ellátási formák csökkentek, a pénzbeli ellátások szélesebb körben kerültek bevezetésre,
- a kérelem elbírálására során a kérelmező jövedelmi és vagyoni helyzetének, szociális körülményeinek részletesebb vizsgálata történik meg azáltal, hogy valamennyi kérelmező esetében környezettanulmány készül.

Táboroztatási támogatás

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat évről évre kedvezményes feltételek mellett biztosít erdei iskolai táborozási lehetőséget a kerületi iskolások, óvodások számára. A pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályairól szóló 10/2015.(III.01.) önkormányzati rendelet szerint. A táboroztatási támogatásra a káptalanfüredi intézményi táboroztatás esetében a kerületben működő oktatási-nevelési intézmény vezetőjének javaslata alapján az a szociálisan rászorult gyermek jogosult, aki kerületben működő oktatási-nevelési intézménybe jár vagy az önkormányzat fenntartásában lévő gyermekjóléti intézmény ellátottja. A táboroztatási támogatásra a magyarkúti intézményi táboroztatás esetében a kerületben működő oktatási-nevelési intézmény vezetőjének javaslata alapján az a gyermek jogosult, aki a kerületben működő oktatási-nevelési intézménybe jár vagy az Önkormányzat fenntartásában lévő gyermekjóléti intézmény ellátottja, vagy az önkormányzat fenntartásában működtetett Biztos Kezdet Gyerekházat igénybe vevő gyermek, valamint a gyermekkel együtt táborozó közeli hozzátartozói és gyámja. A támogatás összege a szállás és a napi háromszori étkezés költsége. A táboroztatási támogatás közvetlenül a tábort üzemeltető gazdasági társaság részére kompenzációként, utólagosan kerül megfizetésre az önkormányzattal megkötött közszolgáltatási szerződés keretében. A táboroztatási támogatásra felhasználható keret intézmények közötti felosztásáról az intézményvezetők javaslata alapján a polgármester dönt. Táboroztatási támogatás az önkormányzat által más helyszínen szervezett táboroztatás igénybevételére is adható.

Születési támogatás

Az önkormányzat gyermek születésére tekintettel gyermekeként egy alkalommal születési támogatást nyújt valamely törvényes képviselője részére, akinek a családjában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 450 %-át. A jövedelemről a kérelemben nyilatkozni kell. A támogatás a gyermek születését követő hatodik hónap utolsó napjáig igényelhető. A határidő jogvesztő. A támogatás mértéke gyermekeként 15.000,- Ft, melynek folyósítása bankszámlaszámra utalással, ennek hiányában postautalvánnyal történik.

Első osztályosok támogatása

8
10 *VH*

Az önkormányzat 2013. évtől kezdődően a Budapest VIII. kerületben az adott év július 15. napján érvényes lakóhellyel rendelkező kerületi vagy kerületen kívüli köznevelési intézményben tanulmányait első alkalommal megkezdő leendő első osztályos általános iskolai tanulók részére iskolakezdési támogatást nyújt.

A támogatás az önkormányzat által meghatározott Józsefváros kártya elfogadó helyeken (papír-írószer boltokban) tárgyév december 31. napjáig beváltható 5000,- Ft értékű vásárlási utalvány formájában kerül kifizetésre. Az utalványok a diákok törvényes képviselőinek előzetes kiértesítése mellett a polgármesteri hivatalban évente augusztus 01. napja és szeptember 10. napja között kerülnek átadásra.

Támogatások 2020. évben		
támogatás formája	fő	összege (Ft)
RTT készpénz	75	1.645.000
RTT utalvány	407	13.025.000
RTT lakhatás	154	3.965.000
RTT korona	1280	45.350.000
Fűtési	190	2.034.000
Temetési	38	1.900.000
Oltási	10	256.394
Ápolási	1	30.000
Gyógyszer	90	6.534.000
Hátralék kiegyenlítő	0	0
HKT	109	12.335.524
Születési	310	4.695.000
RTT rendkívüli Szt.	22	780.000
RTT krízis	2	90.000
1. osztályosok utalványa	234	858.000
összesen	2323	93.224.918

2.3. Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok

Az önkormányzat a gyermekétkeztetést az óvodákban és az iskolákban vállalkozási szerződés útján, míg a bölcsődék esetében saját főzőkonyhával biztosítja. A gyermekétkeztetés után fizetendő térítési díjak az önkormányzat rendeleteiben kerülnek meghatározásra. A gyermekétkeztetés igénybevételére vonatkozó kedvezmények jogosultsági feltételei alapján a bölcsődei és az óvodai intézmények esetében az étkezést ingyenesen kell biztosítani a gyermek számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő gyermeket nevelnek, három vagy többgyermekes családban él. Továbbá olyan családban él, ahol a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett

összegének 130 %-át (2020. évben: 139.184,- Ft) vagy nevelésbe vették. Általános iskolai tanulók esetében ingyenes étkezést kell biztosítani a gyermeknek, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy nevelésbe vették, illetve azt a tanulót, aki az általános iskolát követően nappali rendszerű oktatásban vesz részt és nevelésbe vették vagy utógondozói ellátásban részesül.

Szakközépiskolába járó és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő vagy három vagy több gyermeket nevelő családban élő, tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő tanuló esetében az étkezést 50 %-os kedvezményrel kell biztosítani.

2016. január 1. napjától került bevezetésre a szünidei gyermekétkeztetés rendszere. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek tekintetében a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Az előbbieken meghatározott esetben nem tartozó gyermekek számára a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon, az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

Az önkormányzat fenntartásában működő Józsefvárosi Egyesített Bölcsődékben és Napraforgó Egyesített Óvodában nincs egységes zárva tartás, évközi szünet vagy nyári szünet, emiatt a feladatellátás és a napközbeni étkeztetés a szünetekben minimum egy tagintézményben folyamatosan biztosított, így az önkormányzati fenntartású bölcsődébe, óvodába járó gyermekek esetében a szünidei étkeztetés megszervezéséről nem kell gondoskodni. A szünidei étkeztetést összesen, a négy szünetben: 78 alkalommal kérték, ebből tavaszi szünetre 31 fő, nyárirra 22 fő, őszi 14, télire 11 alkalommal. Ezek a számok a kérelmek számát jelentik. Lehet benne átfedés, ha egy gyermek több szünetben is igényelte a szünidei étkezést.

Intézmény	Gyermekétkeztetés alakulása - 2020 (fő)							
	100 %-os normatív kedvezményben részesülők száma		50 %-os normatív kedvezményben részesülők száma		Normatív kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	567				165		732	0
Általános iskola	313	6	119	52	220	127	652	185
Gimnázium		0		1			0	1
Összesen	880	6	119	53	385	127	1384	186

8
12 *VH*

Intézmény	Változás 2019-2020							
	100 %-os normatív kedvezményben részesülők száma		50 %-os normatív kedvezményben részesülők száma		Normatív kedvezményben nem részesülők száma		Étkezők összlétszáma	
	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül	háromszori étkezésben részesül	csak ebédben részesül
Óvoda	68%				70%		68%	
Általános iskola	65%	67%	74%	71%	74%	56%	69%	60%
Gimnázium		0%						0%
Összesen	67%	67%	74%	71%	72%	56%	69%	60%

3. AZ ÖNKORMÁNYZAT ÁLTAL BIZTOSÍTOTT SZEMÉLYES GONDOSKODÁST NYÚJTÓ ELLÁTÁSOK BEMUTATÁSA

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

A Józsefvárosi Önkormányzat a gyermekjóléti szolgáltatást a helyi, a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015. (III.01.) önkormányzati rendelete alapján nyújtja a lakosság felé. A szolgáltatás feladatait a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló, többször módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, többszörösen módosított 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.), valamint a fentiek végrehajtási rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló, többször módosított 1/2000. (1. 7.) SZCSM rendelet és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet határozza meg.

A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ (továbbiakban JSZSZGYK) intézményén keresztül végzi. A JSZSZGYK-n belül három szervezeti egység végzi a közvetlen gondozási feladatokat;

JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (1081 Budapest, Népszínház u. 22.)

JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Központ (1089 Budapest, Kőrös u. 35.)

JSZSZGYK Átmeneti Gondozás:

- Családok Átmeneti Otthona (CSÁO) (1086 Budapest, Koszorú u. 14-16.)
- Gyermekek Átmeneti Otthona (GYÁO) (1088 Budapest, Szentkirályi u. 15.)

JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2020. évi működésének tapasztalatai

2020. január 01. napjától 2020. december 31. napjáig a szolgáltatást igénybe vevők száma: 3527 fő, ennek családokra vetített száma: 1631 család.

Tárgyidőszakban a család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők ellátási forma szerinti megoszlása

	Ellátott személyek száma:	Ellátott családok száma:
Együttműködési megállapodás alapján	1922	878
Nem együttműködési megállapodás alapján (eseti jelleggel, tanácsadás keretében végzett segítő tevékenység)	1605	753
Összesen:	3527	1631

Tárgyévben a család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő családok száma elsődleges problémák szerint és a problémák halmozott száma, a veszélyeztetettség okai

Sorszám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
01	Életviteli	186	592
02	Család - kapcsolati konfliktus	46	118
03	Családon belüli bántalmazás	26	42
04	Elhanyagolás	85	85
05	Ebből (04-ből): oktatási, nevelési elhanyagolás	41	41
06	Ebből (04-ből): felnőttekre vonatkozóan (családi, intézményi)	0	6
07	Gyermeknevelési	52	146
08	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	11	53
09	Magatartászavar, teljesítményzavar	23	49
10	Fogyatékoság	6	25
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	57	98
12	Szenvedélybetegség	6	19

13	Egészségügyi probléma, egészségkárosodás következménye	27	71
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	30	148
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	193	544
16	Ügyintézésrel kapcsolatos	78	322
17	Információkérésrel kapcsolatos	49	385
18	Egyéb	3	16
	Összesen (01-04, illetve 07-18 sorok összege)	878	2713

Válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása 2020. évben 3 esetet takart, itt leginkább a lakhatási problémákra összpontosítva kellett segítséget nyújtani, valamint anyagi problémák enyhítése volt még kiemelt cél.

A koronavírus járvány miatt márciusban kihirdetett országos veszélyhelyzet új feladatok elé állították az intézményt is. A korlátozások, a bezárások, a kijárási tilalom miatt egyre több család veszítette el stabilitását, szűnt meg a munkahelye, adósodott el. Mint ahogy a vírus is, a családok is több hullámban érkeztek intézményükbe. Az első körben azok keresték a segítséget, akik napi vagy heti bérből éltek, és a megváltozott helyzetben munkájuk megszűnt, új lehetőséget pedig nem találtak. A következő hullám azokat hozta látóköriükbe, akik ugyan havi fizetésből éltek, de jelentős tartalékot nem tudtak képezni. Bár a tavaszi korlátozások alkalmával fizetési moratóriumok bevezetésre kerültek, azonban ezek nem jelentették azt, hogy a felhalmozott lakbér vagy közüzemi tartozásokat ne kelljen később kifizetni. A látóköriükbe került családok száma ezáltal egyre nőtt, mely magába foglalt sok olyan családot is, akik eddig semmilyen szinten nem jelentek meg klienseik között, segítséget eddig soha nem igényeltek.

A munkahelyek megszűnésével párhuzamosan megjelentek az anyagi problémák. Népkonyhai étkeztetés keretében a Képviselő-testület 185/2015. (VI. 25.) számú határozata alapján 2016. január 01. napjától 350 fő részére került biztosításra napi egyszeri meleg étel (hétvége és ünnepnap kivételével), melyet a legtöbb esetben elvitellel vesznek igénybe a rászoruló személyek. A koronavírus terjedése következtében krízis helyzetbe került személyek részére napi egyszeri egy tál meleg étel biztosítását vállalta az önkormányzat, oly módon, hogy a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva a Polgármester 115/2020. (IV.01.) számú határozatában foglaltak alapján 2020. április 02. napjától 30 munkanap időtartamra napi 350 adagszámról maximum napi 1350 adagszámra emelte a népkonyhán kiosztható napi ételadag mennyiségét. Ebből napi maximum 850 adag étel felnőttek részére és napi maximum 150 adag étel gyermekek részére kerül kiosztásra. Továbbá a Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének feladat- és hatáskörét gyakorolva a Polgármester 193/2020. (V.013.) számú határozatában foglaltak alapján 2020. május 19. napjától 30 munkanap időtartamra napi 350 adagszámról maximum napi 1200 adagszámra emelte. A 390/2020. (XI.30.) számú Polgármesteri határozat értelmében a népkonyha adagszáma 50 adaggal került megemelésre a 2020. december 01. napjától 2021. február 28. napjáig tartó időszakban. Így a fenntartói döntések alapján a népkonyhai adagszám emelésével több száz (kb. 760-790) ember részére tudtak napi szinten meleg ételt biztosítani. A meleg étel mellett több ezer tartós élelmiszerekből és

tisztítószerekből álló csomag került kiosztásra. A házi karanténba került személyek ellátása szintén a szolgálat feladata lett. Itt szinte napi kapcsolatban voltak a kollégák azon személyekkel, akik lakásukat elhagyni meghatározott ideig nem tudták, ugyanakkor nem volt anyagi forrásuk arra, hogy önmaguk vagy családjuk élelmezését finanszírozzák.

Az észlelő- és jelzőrendszer keretében szolgálathoz 2020. 01. 01.-2020. 12. 31. között 710 jelzés érkezett a jelzőrendszer tagjaitól, ebből 521 esetben volt az érintett 18 év alatti személy. Minden esetben írásban érkezett jelzés. 696 esetben megfelelő volt a jelzés tartalma. 14 esetben hiányoztak az ügyfél beazonosításához szükséges pontos adatok, melyek levélben illetve telefonon pontosításra kerültek a jelzést tevővel.

A Covid-19 járvány hatására a jelzések száma összességében drasztikusan csökkent a korábbiakhoz képest. Ennek oka a köznevelési intézmények, gyámhivatali megkeresések csökkenése. Ellenben a korábbiakhoz képest nőtt a rendőrségtől érkező jelzések száma a gyermekbántalmazással, családon belüli erőszakkal, valamint a családok veszélyeztetettségével összefüggően, valamint nőtt a lakossági bejelentések száma is.

A jelzőrendszer működésével kapcsolatban elmondható, hogy a már meglévő együttműködés megfelelő, de a hatékonyság növelése a jelzőrendszeri tagokkal még fokozható. Vannak területek, mint például az egészségügyi alapellátás, ahol szükséges a jelzési kötelezettség tudatának megerősítése, valamint a jelzőrendszeri tagok közötti kommunikáció hatékonyságának javítása, melynek érdekében a JÁSZER-rel önkormányzatunk célirányos együttműködést valósít meg.

JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Központ 2020. évi működésének tapasztalatai

A gyermekvédelem szakmai szempontjainak figyelembe vételével a központ biztosítja a Józsefvárosban életvitelszerűen élő, gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedéssel érintett gyermekek és családjaik ellátását, gondozását.

Kiskorú veszélyeztetettségének megelőzése vagy annak kialakulása esetén munkatársaik a szociális segítőmunka során elsődlegesen úgynevezett alapellátás keretei között teszik meg a szükséges lépéseket a megszüntetés érdekében.

A szociális segítőmunka során az úgynevezett alapellátás keretei között ezen tevékenységet elsősorban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői végzik, de azokban az esetekben, ahol hatósági intézkedéssel érintett gyermek is él a családban, ott az eszménedzserek alapellátási tevékenységet is ellátnak.

A JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Központ által ellátott feladatok:

- hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatok
- prevenciószabaddidős programok szervezése
- észlelő- és jelzőrendszer működtetése
- speciális szolgáltatások (Gyvt. 40/A §)
- utcai és lakótelepi szociális munka
- kapcsolattartási ügyelet, ennek keretében közvetítői eljárás
- kórházi szociális munka biztosítása

- gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- jogi tanácsadás
- családkonzultáció, családterápia, családi döntéshozó konferencia
- iskolai-óvodai szociális segítő tevékenység
- önként vállalt feladatok:
- mentálhigiénés szolgáltatások (pszichológusi, mentálhigiénés tanácsadás, fejlesztőpedagógus)
- FiDo Ifjúsági Központ
- adomány közvetítő szolgáltatás
- rendőrségi kapcsolattartás
- Kálvária téri közösségi-szociális program
- Kálvária téri játszótér
- mediáció

Józsefvárosban a 2020. évben 503 veszélyeztetett kiskorú volt nyilvántartva. Alapellátás keretében 141 gyermeket (84 család) segítettek. Fontos megjegyezni, hogy a szakmai egység csak azon gyermekek esetében végez alapellátási tevékenységet, ahol hatósági intézkedéssel érintett gyermek is él a családban. Védelembé vétel keretében 217 gyermeket (155 család) gondozott a központ.

2020-ban 89 olyan nevelésbe vett gyermek családja él életvitelszerűen a VIII. kerületben, akikkel aktív szociális segítő munkát tudtak végezni a kollégák. Utógondozottként 3 gyermek, ideiglenes hatállyal elhelyeztként 22 gyermek (9 család) van nyilvántartva. Családba fogadás keretében 78 gyermek és családja számára történt segítségnyújtás.

Tárgyévben a veszélyeztetett kiskorúak száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
(503 gyermek, 255 család)

Nevelési	74
Életviteli	101
Családi konfliktus	17
Szülő(k) betegsége	4
Fizikai, lelki, szexuális bántalmazás	28
Fizikai, lelki elhanyagolás	51
Iskolai kirekesztés, erőszak	1
Kortárs csoport negatív hatása	16
Elégtelen lakáskörülmények	18
Kilakoltatás veszélye	13
Munkanélküliség	3
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	13
Drogfogyasztás	8
Alkoholfogyasztás	1
Játékszenvedély	1
Csavargás	20
Tankötelezettség elmulasztása	116

13
17

Tartós betegség	1
Fogyatékoság	4
Magatartás- vagy tanulási zavar	13

Az észlelő- és jelzőrendszer tapasztalatai alapján a 2020. március 11. napján kihirdetett veszélyhelyzet jelentősen átrajzolta a jelzőrendszer tavalyi évi működését. A jelzések száma jelentősen lecsökkent, a 2019. évben érkezett 474 jelzéssel ellentétben 2020. évben 350 jelzés érkezett a központ részére. A rendőrség esetében szintén hasonló számadat jelenik meg a 2019. évhez viszonyítva.

A legnagyobb csökkenés a köznevelési intézmények vonatkozásában történt, melynek egyik oka a tavaszi időszakban elrendelt online oktatás (általános és középiskolai szinten egyaránt), valamint az óvodák bezárása. Az egészségügyi szolgáltatók vonatkozásában nagyjából hasonló számú jelzés érkezett az előző évhez viszonyítva, a védőnők tekintetében emelkedés tapasztalható, a házi orvosok a 2020. évben sem küldtek jelzést.

2020. évben feltételezhető, hogy a gyermekvédelmi problémák egy része láthatatlan maradt, nem került a gyermekjóléti szolgáltatás látókörébe, mely a szolgálat és központ munkájában történő változásokat hozott. Ez egyrészt a veszélyeztetett gyermekek számában, másrészt a különböző szolgáltatások igénybevételének csökkenésében is megmutatkozik.

2019. évben és 2020. évben a jelzőrendszeri tagoktól érkezett jelzések a jelzés tartalma szerint

	2019	2020
Átmeneti otthoni beköltözés	1	0
Átmeneti otthoni kiköltözés	1	0
Bántalmazás - Családon belüli bántalmazás	23	23
Bűncselekmény elkövetése	36	47
Családi - Kapcsolati konfliktus	7	3
Egyéb egészségi probléma	25	9
Életviteli	18	4
Életviteli – Szenvedélybetegség	4	3
Elhanyagolás	10	21
Elhanyagolás - Oktatási, nevelési	10	36
Gondozás	1	0
Gyermeknevelési	3	13
Ideiglenes elhelyezés	2	0
Információkérés	2	2
Iskolai hiányzás 50 óra alatt	102	57
Iskolai hiányzás 50 óra felett	162	110
Lakhatási	6	5
Lelki – Mentális	3	7
Magántanulói státusz	31	0
Magatartászavar – Teljesítményzavar	23	9
Ügyintézással kapcsolatos	3	0

14
18. *vk*

Anyagi	1	1
--------	---	---

A jelzőrendszer működésével kapcsolatos tapasztalatok a központ munkája során

A 2020. évben a szolgálathoz 555 (2019. évben 887), a központhoz 350 (2019. évben 474), összesen 905 (2019. évben 1361) jelzés érkezett. A legtöbb esetben igazolatlan hiányzásokból fakadnak a jelzések. Nagy számban vannak jelen még elhanyagolás, lakhatási problémák, bűncselekmény elkövetése, családon belüli bántalmazás, életviteli, valamint magatartászavar és teljesítményzavar miatti jelzések.

Jelentős változás tapasztalható az előző évhez képest, elsősorban a számok tekintetében. 34 %-kal csökkent a jelzések száma 2020. évben, háttérben a fentiekben részletezett okok állnak. Pozitív változás mutatkozik tartalmi szempontból, bár még előfordul, hogy a jelzőrendszeri tag jelzésében nem gyermekvédelmi problémát fogalmaz meg. Több esetben a jelzésben rögzített adatok nem voltak pontosak (elsősorban a lakcím vonatkozásában).

2018. évben jelzőrendszeri felelős és tanácsadó munkakör egy státuszba került, mely 2019 májusában került betöltésre, ez egyértelműen pozitív változást jelentett intézményük észlelő és jelzőrendszer működtetésének vonatkozásában. A személyes kapcsolatépítés még hatékonyabbá vált, azonnal reagálásra került a jelzőrendszeri tagok felé, amennyiben a jelzés nem volt megfelelő, naprakész adminisztrációt sikerült elérni. A munkakör egy kézben történő rendezése segítette mind a szolgálat, mind a központban dolgozók, valamint a jelzőrendszeri tagok munkáját.

A 2020. évben megfogalmazott célok között szerepelt a személyes kapcsolatépítés folyamatának erősítése, azonban a járványügyi helyzet felülírta, törekvésüket, gyakorlatilag újra kellett gondolni a jelzőrendszeri munka ezen részének stratégiáját. A kialakult helyzet mind a gyermekjóléti szolgáltatók, mint a jelzőrendszeri tagok napi munkájában jelentős változást hozott. Új kihívások elé néztek a pedagógusok az online oktatás megvalósításával. Az óvodák, bölcsődék bezárásra kerültek, majd meg kellett szervezni az újrainyitást. Megállapítható, hogy a járvány okozta hatások az egész év jelzőrendszeri munkájára negatív hatást gyakorolt. Ezen időszak alatt nyert tapasztalatok, a jelzőrendszeri tagoktól érkezett beszámolók alapján a jelzőrendszer működésének helyreállítására, újraépítésére, a jelzések megtételének fontosságára helyezték a hangsúlyt. A legfontosabb célkitűzés a folyamatos segítségnyújtás, tájékoztatás a helyi viszonyok és igények figyelembe vétele mellett.

A jelzőrendszeri tagok felé megküldött tájékoztató levelekkel, szakmai anyagokkal igyekeztek munkájukat segíteni, felajánlva akár a személyes, akár az online térben történő szakmai egyeztetéseket, megbeszéléseket. Az online térben történő egyeztetésekkel kevésbé éltek a jelzőrendszeri tagok, viszont elmondható, hogy adott ügyek tekintetében történtek konzultációk, akár telefonon, akár e-mailen, vagy személyes megjelenéssel.

3.2. Gyermek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele és az ezzel összefüggő tapasztalatok

3.2.1. Gyermek napközbeni ellátása

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék (továbbiakban: JEB) hét telephelyen összesen 492 férőhelyen biztosítja az illetékességi területén lakó-, illetve tartózkodási hellyel rendelkező családban nevelkedő, a szülők munkavégzése, betegsége vagy egyéb ok miatt ellátatlan gyermek nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, napközbeni gyermekjóléti alapellátás keretében napos bölcsődei szolgáltatásként.

A Tücsök-lak Bölcsőde tagintézmény biztosítja a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását. 2020. évben összesen 7 fő SNI- s gyermek nappali ellátását biztosították. 2 fő SNI gyermek esetében teljes integrációt biztosítanak 12 fős csoportban.

Szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékossgal élő gyermek legfeljebb hatéves koráig, fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésen vehet részt a bölcsődében. Az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja csoportos vagy egyéni formában. Az egyéni fejlesztések érdekében a fejlesztő-tornaszobában heti rendszerességgel a foglalkozásokat a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat VIII. kerületi Tagintézményének gyógypedagógusai vezetik, amit 2018. 07. 01. naptól kiegészít a JEB főállású gyógypedagógus kollégája.

A Bölcsődék feltöltöttsége (beíratott gyermekek számának alakulása az adott bölcsőde férőhelyszáma alapján) 2020. évben átlag 78 %-os volt. Ez éves szinten átlag 378 fő beíratott gyermeket jelentett, a gondozási napok száma a normatív támogatásnál figyelembe vehető 10 napos hiányzási adatokra figyelemmel összesen 96 169. A teljesült gondozási napokat figyelembe véve a kerületi bölcsődék 84,5 %-os kihasználtsággal (napi igénybevétel a feltöltöttség adatait alapul véve) működtek. 2020. március 18. napjától 2020. június 1. napjáig a kialakult vírushelyzet miatt a bölcsődék zárva tartottak.

A JEB hét bölcsőde tagintézményéből 2020. március 18. napjától - veszélyhelyzetre való tekintettel rendkívüli szünet került elrendelésre – melyben eleinte a Mini-Manó Bölcsőde biztosította a szülők számára igénybe vehető ügyeletet. A szakmai elveket és a gyermekek igényeit figyelembe véve a feladat úgy került ellátásra, hogy az ügyeletet igénybe vett gyermek saját kisgyermeknevelője került átirányításra ebbe a bölcsődébe, így csökkentve a gyermekek új, váratlan helyzettel kapcsolatos szorongását.

A többi bölcsődében a fellépő igényeknek megfelelően különböző időpontokban került sor az ügyelet biztosítására. Ennek megfelelően május 4. napjától a Tücsök-lak Bölcsőde, május 18. napjától a Fecsegő-tipegők Bölcsőde, május 25. napjától a Babóca Bölcsőde is biztosított már ügyeletet. 2020. május 31-én újranyitottak a bölcsődék. 2020. június 2. napjától minden bölcsőde tagintézmény a szokásos nyitva tartás szerint működik.

A bölcsődei gondozás-nevelés célja a gyermek testi-lelki harmóniájának, kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése. A bölcsődei nevelés-gondozás az érzelmi fejlődés, a szocializáció és egészséges életmód megalapozása.

16
20 Vt

Minden bölcsőde saját főzőkonyhával rendelkezik. Nagyon fontos a gyermekek egészséges táplálása, az életkornak megfelelő étrend biztosítása, melynek érdekében a szakorvosi ajánlás mellett a különböző igényeket is (diétás, vallási, illetve étel allergia szempontokat) figyelembe veszik. Az étlapok összeállítása a JEB alkalmazásában álló szakképzett dietetikus, a bölcsődei gyermekorvos, az élelmezésvezető és a bölcsődevezető közös egyeztetésével történik. A JEB saját honlapján (www.bolcsode-bp08.hu) folyamatosan hozzáférhető az aktuális gyermekétlap, továbbá minden hónapban a gyermekek legkedveltebb ételeinek receptjeit is olvashatják a szülők.


A Bölcsődékben minden gyermek családias légkörben, saját képességei szerint fejlődhet, megtapasztalhatja a szabad játék örömét, élmény és fantázia világa gazdagodhat. A bölcsődébe járó gyermekekből, a családjaikkal együttműködve, személyiségi jogaik tiszteletben tartása mellett, a világra nyitott, önálló, a közösségi együttélés alapvető szabályait elfogadó gyermekek nevelésére törekszünk. Az ünnepek megtartása, a népszokások, hagyományok, a múlt értékeinek megőrzése és beépítése a mindennapokba nagyon fontos nemcsak a családok, hanem a Bölcsődék életében is.

A JEB székhelyintézményeként működő Központi Szervezeti Egység (KSZE) a 1083 Budapest, Szigetvári utca 1. szám alatt működött, egy épületben a JEB Biztos Kezdet Gyerekház (BKGY) tagintézményével. A megnövekedett feladat, létszám és jogszabályi elvárás miatt lehetetlenné vált a BKGY és a székhely feladatok egy helyen történő közös működtetése. A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat (Fenntartó) Képviselő-testülete 269/2020 (VI.25.) számú döntésével biztosított a JEB számára egy új székhelyintézményt a 1082 Budapest, Baross utca 112. szám alatt található önkormányzati tulajdonú, felújításra szoruló ingatlanban. A felújítási-átalakítási munkálatok 2020 novemberében elkészültek. A Központi Szervezeti Egység költözése után a 1083 Budapest, Szigetvári utca 1. szám alatti helyiség egészét a Biztos Kezdet Gyerekház vehette birtokba. Kialakításra került egy konyha és egy mosoda rész, valamint elbontásra került a régi recepció, növelve ezzel a foglalkoztató területét.

A SARS-CoV-2 koronavírus viláגיárványra való tekintettel, a dolgozók egészségének megóvása érdekében egyes munkavállalók a személyes jelenlétet nem igénylő feladataikat a tavaszi időszakban home office-ban látták el felváltva. Az otthoni munkavégzéshez a munkáltatónak biztosítani kell a munkavégzéshez szükséges eszközöket, ezért egy laptop és hozzá Microsoft Windows és Office szoftver került beszerzésre.

A Mini-Manó Bölcsődében korábban átalakításra került sószobába beszerzésre került egy sóhomokozó is. A Babóca Bölcsődében a júniusi vihar okozta károk miatt az udvaron egy fát ki kellett vágatni. A Tücsök-lak Bölcsőde beázott a korábban végzett felújítási munkák hibás kivitelezése miatt. Korábban felújításra került a sószoba, amelyhez beszerzésre került egy sóhomokozó és két világító sófal. A Játékvár Bölcsődében a 2019 őszén és decemberében megkötött szerződés/megrendelés szerinti alábbi munkák készültek el: a négyből egy strang csere, bejárati ajtó utcafrontra hozása. Befejeződött a korábban megvásárolt alapanyagokból, és az azok idén megvásárolt kiegészítő anyagából a lambéria csere az összes csoportszobában. A tornaszobába felszerelésre került a tükörfal, valamint beszerzésre kerültek fejlesztő eszközök és játékok. Az udvaron kialakításra került az új öntözőrendszer. A telephely tekintetében megtörtént a teljes épületben a

17
21



világításkorszerűsítés. A Gyermekkert Bölcsődében korábban felújításra került a sószoza, amelyhez beszerzésre került egy sóhomokozó és két világító sófal. A telephely tekintetében megtörtént a teljes épületben a világításkorszerűsítés. A Tücsök-lak Bölcsődében elkészült az új gépkocsi beálló. A júniusi vihar több kárt okozott a Bölcsődében, a meghibásodott tűzjelző rendszer és az elektromos hálózat, ezek helyrehozatala megtörtént. A Fecsegő-típegők Bölcsődében befejeződött a linóleumcsere. A bölcsőde utcafronti csoportszobáinak ablakaira napellenzőt vásároltak. A Katica Bölcsődében kialakításra került egy tornaszoba. Elkészült az egész épületben a világításkorszerűsítés, valamint új gépjárműbeálló kapu és gazdasági bejárati kapu.

2020. évben folytatták munkájukat a munkacsoportjaik:

- Belső képzés munkacsoport

A járványügyi helyzetre való tekintettel csökkentették a személyes találkozókat, e-mailen beszéltek az aktuális szakmai feladatokról, javaslatokról.

- Irodalmi munkacsoport

Feladata a kisgyermeknevelők képzése, a szülők tájékoztatása, segítése a gyermekek szakmailag helytálló irodalmi nevelésében. A csoport fő feladata az erre a célra készült faliújságokon és személyesen ajánlott kortárs és népi irodalmi művek ismertetése. Az irodalmi munkacsoport a 2020. évben két alkalommal tartott találkozót, nem volt több lehetőség a járványügyi helyzet kialakulása és szabályai miatt. A pandémia alatt is folytatódott a munka, az irodalmi ajánlások terjesztését minden bölcsőde a lehetőségeikhez mérten kínálta a gyerekek és szülők számára. Új könyvekkel bővült minden intézmény repertoárja, valamint érkeztek új irodalmi füzetek, amely új fedőlapot kapott.

- Digitális honfoglalás

2020. évben a Digitális honfoglalás projekt bizonyos elemeit negatívan érintették járványhelyzet okozta korlátozások. Egy mesterszakos egyetemi hallgató diplomamunkája a projekttel kapcsolatban készült, és ennek keretében szülőcsoportos megbeszéléseket készített elő az okoseszközök korlátozási lehetőségeiről. A járványhelyzet miatti korlátozások a megvalósítást sajnálatos módon nem tették lehetővé.

A Gyermeknevelés tudományos folyóiratban publikálásra kerültek a 2018. évben készített kutatás eredményei.

Az őszi időszakban a szülők számára prevenciós előadások kerültek megtartásra az okoseszközök gyermekekre gyakorolt hatásairól és a javasolt eszközhasználati attitűdről illetve módszerekről.

2020. évben is folytatódott a JEB zenei projektjének megvalósulása. A gyermekek és a kisgyermeknevelők is szívesen vettek részt a zenei foglalkozásokon. A bemutatott hangszerek a gyerekek érdeklődését felkeltették. Szívesen pengették meg a gitárt, próbálták ki az egyéb hangszereket is.

Bölcsődéinket - a magas szakmai színvonal elismeréseként - több oktatási intézmény is választotta gyakorlati helyszínének pl. ELTE-TOK kisgyermeknevelő hallgatója, de lehetőséget biztosítottunk szakközépiskolás diák közösségi szolgálatára is. Fontos, hogy a majdani kisgyermeknevelők tanulmányaik idején a legmagasabb színvonalú oktatásban részesüljenek, melynek része a megfelelő szakmai gyakorlat. A bölcsődékben dolgozó szakemberek igyekeztek tudásuk és szakmai tapasztalataik átadásával segíteni a diákokat.

A JEB a Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltaknak megfelelően 2016 márciusától részt vesz a duális képzésben. 2020. évben a duális képzés keretében 44 fő kisgyermeknevelő tanuló számára biztosítottunk gyakorlati képzést. A gyakorlati képzésre igényelhető normatív támogatásból munkaruhát, munkabért, étkezési támogatást biztosítottak a tanulóknak. A fennmaradó összegből fejlesztő eszközök vásárlása valósult meg a bölcsődék részére.

Egyéb oktatási intézmények hallgatói is terepet kaptak tanulmányaik gyakorlati helyszínékként pl. ELTE-TOK kisgyermeknevelő hallgatói, Apor Vilmos Katolikus Főiskola hallgatói, de lehetőséget biztosítottak a szakközépiskolák diákjainak önkéntes munkájára is. Rendszeresen látogatnak a Gyermekkert Bölcsődébe a SOTE dietetikus hallgatói, a Játékvár Bölcsődébe a SOTE védőnő hallgatói.

A Tücsök-lak Bölcsőde – a jogszabályoknak minden tekintetben megfelelő - konyha részlegének megtekintése céljából a NÉBIH élelmiszerbiztonsági szakembere rendszeresen körbevezeti a SOTE dietetikus hallgatóit az intézményben.

A bölcsődei ellátásért (gondozás, gyermekétkeztetés) a gyermek törvényes képviselőjének személyi térítési díjat kell fizetnie. A személyi térítési díj mértékét a fenntartó képviselő-testületének 56/2017. (XII. 20.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: ÖR) szabályozza. A térítési díj megfizetéséhez a szülők a Gyvt. és az ÖR alapján kedvezményeket vehetnek igénybe.

1. Mentésülnek az étkezési díj és a gondozási díj fizetése alól (számukra a bölcsődei ellátás térítésmentes):

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben (RGYK) részesülő családok.

A három vagy több gyermeket nevelő családok.

A bölcsődei ellátásban résztvevő tartósan beteg vagy sajátos nevelési igényű gyermek jogán mentesül a szülő.

2. Mentésülnek az étkezési díj fizetése alól (számukra a bölcsődei étkezés térítésmentes):

A tartósan beteg vagy sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő családok.

Azok a családok, amelyekben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az adott év kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáruulékkel csökkentett összegének 130 %-át (2020. évben: 139.184,- Ft).

A nevelésbe vett gyermeket nevelő családok.

19
23 *VH*

3. Mentessülnek a gondozási díj fizetése alól (számukra a bölcsődei gondozás térítésmentes):

Az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal elhelyezett és a nevelésbe vett gyermekek.

Azon családok, ahol az egy főre jutó jövedelem 70.000,- Ft-nál kevesebb. Ezen jövedelemhatár felett sávosan került meghatározásra a fizetendő térítési díjak mértéke.

A JEB által biztosított önként vállalt szolgáltatások

Térítési díj ellenében:

- időszakos gyermekfelügyelet

Térítésmentesen:

- játszóház, - családi délután
- fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése,
- prevenció fejlesztő programok,
- pszichológus tanácsadás,
- gyógypedagógiai és korai fejlesztés,
- integrált szülő-csecsemő/kisgyermek konzultáció,
- otthoni gyermekgondozás,
- Biztos Kezdet Gyerekház

Időszakos gyermekfelügyelet

A szülő elfoglaltságának idejére, néhány órára kérheti gyermeke felügyeletét a bölcsőde nyitvatartási idejében. Az időszakosan gondozott kisgyermek felvehető normál bölcsődei csoport üres férőhelyére. 2020. évben időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást összesen 3.270 órában vettek igénybe a családok.

Játszóház – Családi délután

A már hagyományossá vált Játszóház, - családi délután programunkat a kialakult veszélyhelyzetre való tekintettel sem a tavaszi sem az őszi időszakban nem tudták megszervezni. 2021. évre tervezik a program megtartását.

Fejlesztő eszközök, alapvető gyermekgondozási eszközök kölcsönzése

Az eszközök kölcsönzése a Gyerekházban elérhető a JEB-el kapcsolatban álló családok részére. A hátrányos helyzetű, kisgyermeket nevelő családok közvetlenül, vagy a családgondozójuk, otthoni kisgyermeknevelőjük segítségével kérve fordulnak hozzájuk, hogy a gyermek gondozásához szükséges eszközöket térítésmentesen kölcsönözhessek. Lehetőségük szerint igyekeznek bővíteni a készleten lévő eszközparkot, hogy minél korszerűbb, egyszerűen kezelhető felszerelési tárgyat tudjanak biztosítani a rászorulóknak. Leggyakrabban babakocsira, kiságyra van szükség. Az adományba kapott bébihordozókat, etetőszékeket, sterilizálókat, cumisüveg melegítőket is kölcsönözik, vagy véglegesen tovább ajándékozzák.

A Gyerekházba járó szülőknek szakkönyveket is kölcsönöznek, melyek gyermeknevelésről, foglalkoztatásról, fejlesztésről, a családi élet különböző nehézségeiről szólnak. A rendszeresen ide látogató édesanyák időnként alapvető gyermekgondozási eszközöket is kérnek, pl. orrszívót, hőmérőt, fejtetű eltávolító fésűt, gyermek poharat, körömvágó ollót. A rászoruló családokat, a Gyerekházba érkezett tartós élelmiszerrel, gyermek és felnőtt ruhával, használati tárgyakkal segítették.

Prevenációs fejlesztő programok

A kisgyermek fejlődésmenete különböző. A gyermek első három éve, amikor a járás, beszéd, gondolkodás kialakul, nagy fontossággal bír. A nem megfelelő fejlődés következtében a kisgyermek a későbbiekben beilleszkedési, tanulási zavarokkal küzdhetnek. Különböző fejlesztő tevékenységekkel, prevenációs céllal segíthető a gyermekek átlagos fejlődésmenete. A prevenációs fejlesztő programok előre meghatározott időszakokban a JEB szakmai szervezeti egységeiben működtek.

2020. I. félévben a mozgásterapeuta szakember összesen 10 alkalommal mozgásfejlődést elősegítő programot tartott.

2020. II. félévében a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Beszédjavító Intézetének munkatársa folytatta az előző évben megkezdett munkáját a bölcsődékben. A fejlesztések heti gyakorisággal ismétlődtek. A gyermekek örömmel vettek részt a foglalkozásokon.

Az őszi folyamán néhány prevenációs program is megszervezésre került. „Gyermekirodalmi ajánlás a legkisebbeknek” címen online irodalmi képzés került megtartásra a kisgyermeknevelőknek. Előadást hallgathattak munkatársaik az „Infekciókontroll ill. a bölcsőde saját eljárásrendje a járványügyi helyzet tükrében és a megelőzés, védekezés lehetőségei fertőzés eredetű megbetegedések esetén” témában. Továbbá „A fenntartható fejlődés” előadásorozat is megtartásra került. A résztvevők nagyon hasznosnak tartották az előadásokat.

2021. évre tervezik a prevenációs programjaink folytatását.

Pszichológiai tanácsadás

2020. évben is nagy hangsúlyt kaptak a csoportlátogatások, az új gyermekekkel való ismerkedés, a szülőkkel beszélgetés a bölcsődei életről, ennek célja a beszoktatás megkönnyítése, egy bizalmi kapcsolat megalapozása mind a gyermekekkel, mind a szülőkkel. A családok támogatása egyéni és csoportos tanácsadás formájában történik.

2020. március közepétől a bölcsődék ideiglenesen nem fogadhattak gyermeket a koronavírussal kapcsolatos intézkedések miatt. Ebben az időszakban nemcsak telefonon, hanem digitális formában a Gyerekház zárt szakmai facebook oldalán és a Gyermekkert zárt, szakmai facebook oldalán állt rendelkezésre a JEB pszichológusa. A bizalmas kérdések, könnyen beazonosítható, speciális élethelyzetből fakadó kérdések a facebook oldalak zárt felületén vagy telefonon kerültek megválaszolásra.

Ezen idő alatt továbbra is elérhető volt emailben és a munkahelyi telefonszámon, munkaidőben, 8- 16 óráig.

2x
25
VH

Főbb témák voltak az új napirend szervezése, a bezártság alatti családi, párkapcsolati nehézségek, különböző életkorú és más életszakaszban levő testvérek napjának szervezése, családi munkamegosztás a szülők között, ünnepek átszervezése (húsvét, anyák napja), megküzdési stratégiák, félelem, pánik a vírus miatt, ennek kezelése. Életkori sajátosságokból fakadó kérdések, anyák önértékelési problémái.

Az újra nyitást követően a csoportlátogatások, életvezetési tanácsadások kollégáiknak, bölcsődevezetői és helyettesi konzultációk illetve a JEB Központ dolgozóinak felajánlott beszélgetési lehetőség a biztonsági intézkedések betartása mellett zajlottak.

Gyógypedagógiai fejlesztés

A JEB főállású gyógypedagógusa munkája során együttműködik a kisgyermeknevelőkkel, szülőkkel és a Pedagógiai Szakszolgálat fejlesztő szakembereivel.

2020. januárjában és februárjában munkatársuk a bölcsődei csoportokban előre tervezett rendszernek megfelelően végezte feladatit. Ebben az időszakban hat esetben vett fel SEED fejlődési skálát, két gyermek részesült komplex korai fejlesztésben. Mindezek mellett a gyermekek szűrését is ellátta a tagintézményekben.

2020. március 18-tól a bölcsődék időszakos leállásának időszakában online formában végzett tanácsadást, a koragyermekkori fejlődés és fejlesztés témakörében heti rendszerességgel készített videókat, illetve naponta cikkeket posztolt a Biztos Kezdet Gyerekház szakmai facebook oldalán. 4 család folyamatos tanácsadást kért gyermeke mozgásfejlődése miatt. Mindeközben kidolgozta a kisgyermeknevelők belső továbbképzésének anyagát.

A munkarend visszaállása után a bölcsődékben, majd a Biztos Kezdet Gyerekházban folytatta a tevékenységét. A Gyerekházban folyamatos szülőknek szóló tanácsadást végzett, hiszen nagyon fontos, hogy a szociokulturális hátrányokkal küzdő családoknak is olyan formáját mutathassák meg a fejlesztő feladatoknak, amik könnyen elsajátíthatók.

2020. június hónaptól heti rendszerességgel volt/van jelen a gyermekcsoportokban, szűri az újonnan felvett gyermekeket, és szükség szerint egyéni fejlesztéseket, továbbá csoportos fejlesztéseket végez. Továbbá munkája kiterjedt az otthoni gyermekgondozás szolgáltatás keretében egy súlyosan, halmozottan sérült kisgyermek fejlesztésére is. Ezt a feladatot heti három alkalommal, alkalmanként három órában látta el.

2020. évben az ellátott gyermekek létszáma 78 fő, heti rendszerességgel 2 fő gyermek egyéni fejlesztésben, a többi gyermek csoportos fejlesztésben részesül. 33 fő esetében a gyógypedagógus javasolta a szülőnek a Pedagógiai Szakszolgálat felkeresését. Mint a fejlesztő programért felelős szakember, tájékoztatja a szülőt a gyermek fejlődéséről, a fejlesztés várható eredményeiről, szükség szerint segítséget nyújt, tanácsot ad a gyermek otthoni nevelésével, fejlesztésével kapcsolatban.

Integrált szülő- csecsemő/kisgyermek konzultáció

A JEB-nél integrált szülő - csecsemő konzultáció vehető igénybe. A konzulens segíti a szülők és a gyermek közötti kisiklások mielőbbi korrigálását, annak érdekében, hogy a gyermek kötődési mintája a biztos kötődés felé mutasson, a gyermek személyiségfejlődése normál úton haladjon, ezáltal egyénisége kiteljesedjen.

Olyan gyakori csecsemő és kisgyermek regulációs zavarok esetén nyújt segítséget a szakember, mint:

- indokolatlan hosszú sírás - túlzott nyugtalanság,
- szoptatási-étkeztetési nehézségek, étkezési nehézségek, (a gyermek az ételt nem fogadja el, az étkezést/étkeztetést visszautasítja, figyelemeltereléssel étkezik, túlzóan válogatós),
- altatási- alvási – átalvási nehézségek (a gyermek éjszaka gyakran felriad, nehezen alszik el, alvása nyugtalan).

A szolgáltatás helyszíne a Mini-Manó Bölcsőde, igénybe vehető előzetes időpont egyeztetéssel keddi és csütörtöki napokon.

2020. évben a szolgáltatást 11 család vette igénybe. A pandémia első szakaszáig 4 családnál volt megkezdett konzultáció, júniusi hónapban három új család igényelte a konzultációs lehetőséget, melynek befejezésére mind a hét család esetében a korlátozások feloldása után, augusztus hónapban került sor. Mind a hét családnál a szóban szerződött kisiklás korrigálásra került, a konzultáció a családokkal lezárásra került. Ezen családok esetében a telefonon való tanácsadásra továbbra is lehetőség van.

A vírushelyzet első hulláma alatt egy család vette igénybe a telefonos tanácsadás lehetőségét nyolc alkalommal. A telefonos tanácsadás ideje alkalmanként 60 perc volt.

2020 szeptemberétől 4 új család élt a konzultáció lehetőségével. A családok esetében elmondható, hogy a szerződött probléma 5-7 konzultációs alkalom után korrigálásra került, és a pandémia második hullámának kezdete előtt (2020. november) lezárásra került. Decemberi hónapban két család esetében telefonos tanácsadásra volt még szükség.

2020 évben a leginkább előforduló regulációs zavar az alvás/elalvás problémája volt, ezt követte az étkezési nehézség és két esetben került korrigálásra a túlzott dac.

A családok 80 százalékában mindkét szülő és a testvér vagy testvérek is részt vettek a konzultációs alkalmakon.

Otthoni gyermekgondozás

Az otthoni gyermekgondozás alapvető célja, hogy segítséget nyújtson az arra rászoruló családoknak iker szülés esetén, vagy ha a szülő betegsége miatt nem képes a gyermek gondozására.

A szolgáltatás gyakoriságát és időtartamát a család igényei határozták meg. Otthoni gyermekgondozás szolgáltatást a hét mindennapján, szükség szerint biztosítottak. A szakmai munka tartalma a gyermek életkorához, egészségi állapotához igazodó gondozás-nevelés, felügyelet volt.

2020. évben összesen 577 órában 148 alkalommal, alkalmanként 4 óra időtartamban látták el feladatukat a kisgyermeknevelő munkatársak.

2020. egy speciális év volt az otthoni gyermekgondozás szolgáltatásban is. 2020. 03. 18 napjától 2020.06.02 napjáig a családok a kialakult veszélyhelyzet miatt nem kérték a személyes találkozást. A szülőkkel a Gyerekház szakmai Facebook-oldalán keresztül napi rendszerességgel tartották a kapcsolatot.

2020. júniustól novemberig személyes találkozással vagy online formában kérték a családok a segítségnyújtást, támogatást, tanácsadást vagy segítő beszélgetést. Novembertől a veszélyhelyzet miatt ismételen nem igényelték a családok a személyes segítségnyújtást. A szolgáltatás online és telefonos formában valósult meg. Az otthoni gyermekgondozás szolgáltatásban dolgozó kisgyermeknevelők munkaidejük egy részében vagy egészében a Gyerekház feladatainak ellátását segítették.

3.2.2. A gyermekek esélynövelő szolgáltatásai

Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház az országban az elsők között, Budapesten elsőként kezdte meg működését Józsefvárosban. A Biztos Kezdet Gyerekház - a JEB által biztosított, térítésmentes önként vállalt szolgáltatásként gyerekvédelmi alapellátást szolgáltat a Gyvt. 38/A. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően. Elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskort még el nem ért gyermekek egészséges fejlődéséhez biztosítja a képességkibontakoztató foglalkozást, állapotfelmérést, fejlesztést a szülőknek, elsősorban az anyukáknak a gyermekkel együtt történő részvételével.

A Gyerekház feladata olyan gyerek-és családbarát szolgáltatási környezet kialakítása, amely a szülők partneri bevonása és aktív részvétele mellett koragyermekkorban egyenlő esélyt biztosít a veleszületett képességek kibontakozásához. A Gyerekházat felkereső családokkal megismertették az intézmény működési rendjét, az általunk nyújtott szolgáltatásokat. A szülővel való bizalmi kapcsolat kiépítése lehetőséget adott arra, hogy információkat kapjanak a gyermek családi háttéréről, egészségügyi állapotáról, a nevelési nehézségekről. A szabad játéktevékenység során megfigyelték a gyermek viselkedését, fejlettségi szintjét, a szülő-gyermek kapcsolatot. A dokumentációs rendszerbe ezek rögzítésre kerültek.

A gyermekek egészséges fejlődése érdekében igyekeztek a szülők felé közvetíteni a rendszeres napirend, egészséges életmód (pihenés, alvás és ébrenlét ritmusa, szabadlevegőn mozgás, napfény, öltöztetés, személyi higiénia, lelki egészségvédelem) fontosságát. Lehetőséget biztosítottak a gyermekek testsúlymérésére, fürdetésére, ruhanemük mosására, körömvágásra.

A Biztos Kezdet Gyerekház alapterülete decemberben bővült, mivel a JEB Központi Szervezeti Egysége a közös épületből új székhelyre költözött. A vírushelyzet miatti vis

maior ideje alatt elindult egy átalakítási, felújítási munka. Ennek köszönhetően új, tágas konyhát, dolgozói öltözőt, vizes blokkot, zárható irodát, tárolót valamint nagyobb játszó teret nyertek a működéshez.

A 2020. év elején 30 gyermek látogatta meg a gyerekházat. Ebből 8 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, ezen belül 7 fő hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és 4 fő szegregátumban élő. Havonta átlagban 10 gyermek vette igénybe a Gyerekház szolgáltatásait.

A szülők védőnői, pszichológusi, gyógypedagógiai tanácsadáson, beszélgető körökben vettek részt összesen 17 alkalommal, amelyek segítik a szülőket a gyermekek nevelésében, ezzel erősítve a szülői kompetenciákat. Mozgásfejlesztő foglalkozásokat biztosítanak a gyermekek fejlődéséhez gyógypedagógus segítségével.

A közösségi foglalkozásokkal, nagyobb rendezvényekkel a szociális kompetenciákat kívánják erősíteni, de alkalmasak arra is, hogy külső kapcsolatainkat elmélyítsék. Az első negyedév nagyobb közösségi rendezvénye a Farsangi ünnepség (február 17.) volt, ahol a rendszeresen járó gyerekek és szüleik jelmezes multság keretén belül ünnepelhettek a tél végét.

A Biztos Kezdet Gyerekház 2020. március 16-tól Belügyminisztériumi döntés értelmében (BM/5520-2/2020 iktatószámú levélre hivatkozva) nem fogadott családokat, az intézményben szünetelt a szolgáltatás nyújtása. Visszavonásig a dokumentációs rendszerben a kollégák vis maiort jelentettek, eseti jelleggel látták el a családokat. A gyerekház dolgozói a bejáró családok által is jól ismert és gyakran használt közösségi felületen egy szakmai csoportot hozott létre, melynek működtetésében a JEB munkatársai is részt vettek (gyógypedagógus, pszichológus, zenei program felelős, otthoni kisgyermeknevelők, dajka, gyermekjóléti tanácsadó, szaktanácsadó).

A „Gyerekház az otthonodban” Facebook szakmai, zárt csoport azzal a céllal jött létre, hogy a vírus miatt kialakult bizonytalan élethelyzetben se maradjanak magukra a gyerekházat látogató családok. A szakmai Facebook-oldal működése sikeres volt, a családok nagy segítségnek tartották és szívesen vették az oldalra feltett gyermekeknek, szülőknek szóló videókat.

A józsefvárosi Biztos Kezdet Gyerekház a Józsefvárosi Önkormányzat tulajdonában álló Dankó utca 18. szám alatti sportudvaron a megfelelő higiénés feltételek mellett és a családok igényeihez igazodva július 7-én nyitott újra. A Dankó utcai sportudvar kizárólagos használata november végéig szólt, azonban az esős és hideg idő érkezésével sajnos nem tudták a programokat a szabadban tartani, a családokat ott fogadni. Októbertől ismét a Szigetvári utca 1. szám alatt vehették igénybe családjaink a szolgáltatásokat.

A Gyerekház a 2020. évben jelentkező nehézségeket többféleképpen próbálta megoldani. Minden változás alkalmával a helyi igényeket, a családok anyagi helyzetét és a saját lehetőségeiket vették figyelembe. A családokkal mindennapi kapcsolatban maradtak, akik örömmel fogadták a törődést. A szakmai partnerekkel aktív volt az együttműködés. Krízis helyzetekben több alkalommal sikeresen volt az összefogás. A nehézségek és a megváltozott

mindennapok ellenére a Gyerekház valós segítséget nyújtott a bajban lévő kisgyermekes családoknak.

Tanodák Józsefvárosban

Zsendülő Tanoda

A tanoda mind céljait, mind alapelveit tekintve a gyermekvédelmi ellátások rendszerén belül helyezhető el, ezért alapvető szabályait - a Biztos Kezdet Gyerekházhoz hasonlóan - a Gyvt. rögzíti. Elsősorban hátrányos helyzetű gyermekeket célzó, a „gyermekek esélynövelő szolgáltatásai” elnevezésű gyermekjóléti alapellátás.

A tanoda a helyi sajátosságokra, a gyermekek, fiatalok önkéntes részvételére és egyéni szükségleteire építő, innovatív szemléletű hátránykompenzáló kezdeményezés, amely a tanoda fenntartója által autonóm módon használt közösségi színteret működtet. Olyan, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó komplex szolgáltatást nyújt, amelyet a köznevelési rendszerben kevésbé sikeres, a társadalmi perifériára szoruló gyermekek és fiatalok korlátozottan vagy egyáltalán nem érhetnek el.

Szolgáltatásainak fő célcsoportját a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, általános iskolai és középfokú tanulmányaikat folytató gyermekek képezik. A tanoda szolgáltatásainak igénybevételére a kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon kívül, hétvégéken és a tanítási szünetekben van lehetőség.

A Józsefvárosi Önkormányzat a tanoda működtetését a JKN Zrt.-n keresztül valósítja meg, 30 gyerek számára nyújt tanodai szolgáltatást.

További együttműködések

Az önkormányzat együttműködik továbbá a Józsefvárosi Szabadidős Egyesülettel, melynek keretén belül működik a Városi Tanoda, itt szintén 30 gyermek veszi igénybe a szolgáltatást.

Az Önkormányzat a kerületi gyermekek esélynövelése érdekében együttműködik más szervezetekkel is, így például a Rosa Parks Alapítvány Láthatatlan Tanodájával, a Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központtal az általa működtetett tanodai jellegű szolgáltatás tekintetében.

3.2.3. Átmeneti Gondozás

2018. január 01-től megkezdte működését a JSzSzGyK-n belül a Családok Átmeneti Otthona, melyhez a Gyermek Átmeneti Otthonából áthelyezésre került a négy, eddig krízislakásként működő telephelyek, mint külső férőhely, illetve a készenléti szolgálat működtetése. Ennek eredményeképp az intézmény struktúrája is megváltozott; megalakult az Átmeneti gondozás szakmai egység.

A kerületi átmeneti gondozás célja, hogy szervesen illeszkedve a kerület szociális és gyermekvédelmi rendszerébe, segítséget nyújtson, s fogadja az életvezetési problémák, vagy más szociális és családi krízis miatt átmenetileg otthontalanná vált, hátrányos helyzetű józsefvárosi családokat és gyermekeiket, továbbá befogadja a védelmet kereső egyedülálló szülőket, várandós és bántalmazott, anyákat és gyermekeiket, illetve a szülészetről kikerülő anyát és gyermekét, valamint a várandós anya kérelmére az anya élettársát vagy férjét.

Az Átmeneti Gondozás munkatársai arra törekszenek, hogy rugalmasan tudjanak együttműködni az esetgazda családsegítőkkal, esetmenedzserekkel, az esetben bekapcsolódó szakemberekkel és családdal, ötleteikkel, javaslataikkal, a szociális munka eszközeivel segítséget nyújtsanak nehézségeik megoldására. Olyan körülményeket, helyzetet, teremtve, amelyben a gyermek biztonságot, szeretetet, megbecsülést, odafigyelést érez, a szülő szülői szerepében megerősödik, és a szülő-gyermek kapcsolat rendeződik.

A Gyermekek Átmeneti Otthona a VIII. kerület egész területére kiterjedően, valamint; Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. Kerület Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy férőhely, Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Önkormányzatával, továbbá Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzatával kötött ellátási szerződés alapján egy-egy férőhelyet biztosít a fenti kerületek rászoruló gyermekei részére. A Családok Átmeneti Otthona a VIII. kerület egész területére kiterjedően működik.

Gondozási napok, kihasználtság a 2020. évben a CSÁO-ban

Hónapok	*Gondozási napok	Gondozási napok/átlag
Január	1294	41,74
Február	1228	42,34
Március	1296	41,81
Április	1152	38,4
Május	1088	35,09677
Június	1216	40,53333
Július	1400	45,16129
Augusztus	1379	44,4838
Szeptember	1212	40,4
Október	1272	41,03225
November	1148	42,4
December	1183	41,0322
Összesen:	14868	494,43
		41,20
*ebből 2020-ban külső férőhelyen: 5124 gondozási nap		

Gondozási napok, kihasználtság a 2020. évben a GYÁO-ban

Hónapok	Gondozási napok	Gondozási napok/átlag
Január	242	7,81

21
31
VH

Február	116	4,00
Március	144	4,65
Április	195	6,50
Május	226	7,29
Június	159	5,30
Július	171	5,52
Augusztus	67	2,161290
Szeptember	104	3,466666
Október	107	3,451612
November	62	2,066666
December	74	2,387096
Összesen:	1667	54,59139
Átlag		4,55

Tárgyévben január 01-jétől december 31-ig az ellátási szerződéssel rendelkező három külső kerületből 5 családból összesen 5 fő gyermek került a gondozásukba.

25 fő józsefvárosi illetékességgel rendelkező gyermeket gondoztak 2020. évben. Nem mindegyiküknek volt kerületi állandó bejelentett lakcíme, de mindenkinél elmondható, hogy hosszabb ideje a kerületben tartózkodnak, itt állnak a gyermekjóléti alapellátás gondozásában, vagy kerületi oktatási-nevelési intézménybe járnak.

2020-ban 30 gondozott gyermek közül 1 került gyermekvédelmi szakellátásba. 19 gyermek állt védelembe vétel hatálya alatt.

29 gyermeket tudtak hazagondozni, közülük négy gyermek harmadik személynél – közvetlen hozzátartozónál – került elhelyezésre.

Az Átmeneti Gondozás szakmai egység 2020. évre előzetesen tervezett szakmai programját nagyrészt nem valósította meg. A Covid-19 járvány felborította a terveket, célkitűzéseket.

A járvány első hulláma alatt a bent lakó családok és gyermekek hosszú ideig nem hagyhatták el az intézményeket. Kijárási tilalom lépett életbe, az összes bentlakásos intézményben 2020. március 17-től. Kizárólag egészségügyi ellátás, munka, valamint temetés okán hagyhatták el az intézményt. Már a kijárási tilalom előtti látogatási tilalom bevezetését is nehéz volt megértetni a lakóikkal, miként a későbbiekben ezzel kapcsolatos további kiadott rendelkezéseket is. Az adminisztrációs munka a többszörösére nőtt. Szinte az összes felnőtt családtag elvesztette a munkahelyét. Nehézséget okozott a család eltartása, még úgy is, hogy az ellátásért térítési díjat nem kellett fizetniük. Minden családnál megigényelték az ingyenes étkezést, valamint az elérhető összes szociális támogatást. Az ügyek intézése bonyolultabbá vált, szinte mindenhol felfüggesztették a személyes ügyintézt, emellett megnőtt azok intézési ideje is. A családok között sokkal több lett a feszültség, mindennaposá váltak a konfliktusok, ezért szinte hetente tartottak lakógyűlést, hogy kezeljék az indulatokat, egyre nehezebbé vált megnyugtatni őket. A gyermekek is teljesen kifordultak önmagukból, nehezen fogadták el, hogy az életterük az udvarra és a szemben lévő óvodai foci pályára szűkült. További nehézségeket okozott a gyermekek online oktatása. Sok családnál a szülők sem végezték el a 8. osztályt, így nem tudtak a gyermekeiknek segíteni a kiadott iskolai feladatokban. Az intézményben egy olyan

számítógép volt, amit tudtak a gondozottak használni, amely nem bizonyult elégnek, így az irodai gépeket is igénybe kellett venni. Elképesztő mennyiségű feladatot kaptak, melynek naprakész elvégzése komoly kihívássá vált számukra. Rendkívüli napirendet vezettek be, hogy megmaradjon a napi rutin, a délelőttök az iskoláról és tanulásról szóltak, a délután pedig a pihenésről. Ennek kialakulása is több hetet vett igénybe, mert nem szerették volna teljesen kivenni a szülők kezéből a gyermekek tanulásának követését. Ezen később változtatni kellett, mert sajnos több gyermeknek lemaradásai lettek az iskolában, így minden gyermekkel próbáltak felzárkózni, közben a szülőkkel is megértetni, hogy ez elsődlegesen az ő feladatuk lenne. Fontos volt, hogy a pedagógusokkal is jó kapcsolatot alakítsanak ki a naprakész információk áramlása végett.

A gondozottak külső segítséget kaptak ebben a küzdelemben a JSZSZGYK más telephelyein dolgozó kollégáktól, a Józsefvárosi Egyesített Bölcsőde és a Napraforgó Egyesített Óvoda munkatársaitól is. Nagy szükségét érezték egy-egy olyan segítőknek, aki vigyázott kisebbekre, besegített a bevásárlásoknál, a gyógyszerek kiváltásában, postára, bankba kísért.

4. A FELÜGYELETI SZERVEK ÁLTAL GYÁMHATÓSÁGI, GYERMEKVÉDELMI TERÜLETEN VÉGZETT SZAKMAI ELLENŐRZÉSEK TAPASZTALATAINAK, TOVÁBBÁ A GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐK ELLENŐRZÉSÉNEK ALKALMÁVAL TETT MEGÁLLAPÍTÁSOK BEMUTATÁSA

Összességében minden a JSZSZGYK-nál működő szolgálatnál elmondható, hogy a 2020. évben a felügyeleti szervek által végzett ellenőrzések elmaradtak, vagy halasztásra kerültek. Ennek egyértelmű oka a COVID-19 járvány okozta helyzet. A korlátozott mobilitás, vagy tiltott (CSÁO, GYÁO) nem tette lehetővé a külső ellenőrzéseket. Ezt pótlandó a szakmai vezetők a saját egységeikben fokozott belső kontrollt működtettek egyrészt azzal a céllal, hogy a munkatársakra nehező nagyobb nyomást könnyebben tudják kezelni, másrészt a vírus okozta munkaszervezési nehézségeket sikerüljön kiküszöbölni.

A Józsefvárosi Egyesített Bölcsődékben nem volt gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett ellenőrzés.

5. JÖVŐRE VONATKOZÓ JAVASLATOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ

A JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Szolgálat 2020. évi szakmai célkitűzése volt, hogy a jelzőrendszert tovább erősítse, tegye minél hatékonyabbá annak érdekében, hogy minél előbb segítséget nyújthassanak a rászoruló gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt. A jelzőrendszeri tagokkal való kapcsolattartás is pozitív irányba mozdult el, bár a vírushelyzet nehezítette a személyes kontaktokat. Az új helyzet azonban új megoldásokat is mutatott, a jelzőrendszeri tagok szívesen kommunikáltak telefonon vagy e-mailben, hogy a problémák mihamarabb megoldódjanak. Az év végére minden családsegítő rendelkezett már egyéni e-mail címmel, melyen hatékonyabb és gördülékenyebb volt a kapcsolattartás. Ezt a

folyamatot szeretnék a jövőben is erősíteni, a jelzőrendszeri tagokkal közvetlen, s azonnali kapcsolattartást megvalósítani, egyrészt rendszeres szakmaközi találkozókkal, másrészt technikai, infokommunikációs eszközök széleskörű alkalmazásával.

A vírushelyzet adta új helyzetre gyorsan kellett reagálni, és nem volt kérdés, hogy a folyamatos nyitva tartással valós segítséget kínáltak a hozzájuk forduló családok számára. A járvány tapasztalatait is figyelembe véve, olyan, az ügyfelek számára könnyen elérhető személyes, illetve online csatornákat kívánnak a jövőben kiépíteni, ahol a kliensek számára könnyen elérhetőek.

A JSZSZGYK Család- és Gyermekjóléti Központ tekintetében a járványügyi helyzet a 2020. évben erőteljesen átrajzolta a gyermekjóléti alapellátás feladatellátását. A jelzőrendszer működésében elakadások voltak tapasztalhatók, a folyamatok lelassultak, a kommunikációban érzékelhetőek voltak némi problémák.

A 2021. évben a jelzőrendszeri munka megerősítésére, minél több szakmai segítségnyújtásra, a jelzőrendszeri tagok szerepének fontosságára toródik a hangsúly. Sajnos már előre látható, hogy a járvány hatásai, a gyermekekre komoly mentális hatással van. A kortárs kapcsolatok hiánya, a fizikailag beszűkült éterben való lét negatívan befolyásolja a személyiség fejlődését. Éppen ezért, tervek között szerepel a mentálhigiénés team javaslata alapján, amennyiben a járványügyi helyzet megengedi csoportfoglalkozások tartását tervezik, egyrészt a szülői szerepek és képességek megerősítése érdekében szülők iskolája elnevezésű csoport, valamint egy önsegítő csoport indul, szülők és gyermekeik között kialakult konfliktusok, problémák megoldása érdekében.

A JSZSZGYK 2020. évben is sok gyermekprogramot tervezett, melyet a járvány sajnos megakadályozott.

A JSZSZGYK szervezeti felépítésében 2020. évben komoly változások történtek. A korábbi intézményvezető megbízatása megszűnt, az intézményvezetői feladatokat az intézményvezető-helyettes látta el, akinek szakmai programja alapján megkezdődtek a szakmai csoportok átszervezése, melyekkel új célok is megvalósultak.

6. GYERMEKKORÚ ÉS FIATALKORÚ BÜNELKÖVETÉSEK, MEGELŐZÉS

A kerületi bűnmegelőzési program

A BRFK VIII. Kerületi Rendőrkapitányság továbbra is figyelemmel kíséri, elemzi és értékeli a helyi bűnelkövetési magatartásokat, az elkövető és az áldozattá vált személyek köreit, közreható magatartásait, a bűnelkövetés okait, az esetlegesen újonnan megjelenő elkövetési formákat, bűncselekmény típusokat.

A napi 24 órás szolgálat befejezését követően a Készenléti Csoportvezetőn napi jelentést készít, amely az illetékességi területen történt összes intézkedést tartalmazza. Ennek a jelentésnek elkészítését követően kerül összeállításra a kiemelt bűncselekmények bemutatását ábrázoló táblázat. Kiemelt bűncselekményként a rablás, kifosztás, gépkocsi lopás, gépkocsi feltörés, betöréses lopás valamint a kábítószer kereskedelem bűncselekményeket kezeljük, melyeket hetente illetve havonta táblázatban rögzítik a könnyebb átláthatóság, értékelés, elemzés céljából. Tekintettel arra, hogy az időskorúak - az

30
24 Vt

elmúlt évekhez hasonlóan - leginkább érintettek bűncselekmény elkövetésében, mint áldozatok, fontosnak tartják a trükkös lopások, valamint a nyaklánc kitépés módszerével elkövetett lopás bűncselekmények felderítését, illetve a megelőzési lehetőségeket, a másodlagos áldozattá válás elkerülését.

A kerületben található oktatási intézményekkel továbbra is kiváló a kapcsolattartás, együttműködés. Valamennyi általános iskolákban a területileg illetékes körzeti megbízott az iskola vezetője által igényelt témakörben, előre egyeztetett időpontban előadást tart. Az előadások bűnmegelőzési, valamint közlekedésbiztonsági témaköröket ölelnek fel. 2020. évben 5 alkalommal volt lehetőség iskolás gyermek részére tartott programokon bűnmegelőzési tevékenységet végrehajtani, valamint 1 alkalommal óvodásoknak. A pandémiás helyzet miatt jelenleg telefonos és elektronikus formában történik kapcsolattartás az iskolák vezetőivel, illetve az intézmények környékének visszatérő ellenőrzése a kiemelt feladat a rendőrség számára. Fontos a diákok figyelmét felhívni a csoportosulás veszélyeire. 2020. február 17-én nyílt napot tartottak a rendőrkapitányságon, amely során általános iskolás gyermekek megismerkedhettek egy rövid előadás keretein belül kapitányságunk épületével, felépítésével, valamint megtekinthették a térfigyelő központot, kipróbálhatták az eszközöket. Valamennyi program rögzítésre került a SharePoint rendszerben. Az iskolai bűnmegelőzési tanácsadó a helyi rendőrkapitányságon 2017. december 01. napjától Füredi Kitti r. őrmester, aki leginkább a kerületi középiskolákkal tart kapcsolatot. A kerületben három szakközépiskolában működik a tanácsadói hálózat, a Bókay János Humán Kéttannyelvű Szakiskola és Gimnáziumban, a Széchenyi István Kereskedelmi Szakgimnáziumban valamint a Schulek Frigyes Két Tanítási Nyelvű Építőipari Szakgimnáziumban, ahol a korosztályukat leginkább foglalkoztató témákban tart előadást a diákoknak (drog, internet). Füredi Kitti r. őrmester 2020. év során GYED-en volt, helyettesítését Tolnay Krisztina r. fztls. végezte, aki körzeti megbízottként, egyéb teendői mellett látta el a feladatot.

A helyi rendőrkapitányság hét éve szoros kapcsolatot ápol a Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola és Készségfejlesztő Iskola vezetésével, amely intézménybe értelmileg akadályozott gyermekek nevelése zajlik. Az intézménnyel a jelenlegi helyzet ellenére is nagyon szoros az együttműködés.

Külön kiemelhető a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermejkölési Központ, Józsefvárosi Családsegítő Szolgálattal való kapcsolattartás, amelynek köszönhetően soron kívül tudnak tájékoztatást adni családon belüli erőszak elkövetéséről, gyermekbántalmazásról. Ezzel az eddig látenciában maradt bántalmazások tudomásukra jutnak és hatékony intézkedéseket tudnak foganatosítani.

A Józsefvárosi Közterület-felügyelettel szintén kiváló a kapcsolat. Rendszeresen a közös járőrszolgálatok, ellenőrzések.

Sajnálatos módon a járvány miatt valamennyi tervezett program, képzés elmaradt és a tervek megvalósulása 2021-ben sem várható, hiszen a helyzet jelenleg is változatlan. 2021-ben konkrét időpontok bűnmegelőzési tevékenység vonatkozásában nem állnak rendelkezésre. Amennyiben mérséklődik a járványhelyzet, abban az esetben lehetőség nyílik majd a személyes programok szervezésére, előadások tartására.

I. Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A „NETZSARU” adatbázisa alapján a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányságának tájékoztatása alapján tárgyévre vonatkozóan:

Gyermekkorú elkövetők száma: 1

Fiatalkorú elkövetők száma: 95

A fiatalkorúak által elkövetett kiemelt bűncselekmények közé tartozik a lopás, garázdaság, valamint a kábítószerrel történő visszaélés.

II. Családon belüli erőszak számának alakulása, nők ellen elkövetett bűncselekmények száma

A „NETZSARU” adatbázisa szerint a 2020. január 01. és 2020. december 31-ig terjedő időszakban a BRFK VIII. kerületi Rendőrkapitányság hatósága 29 bűncselekményből kifolyólag indított eljárást családon belüli erőszaknak minősülő jogsértésekkel kapcsolatban, melyet 26 esetben nők sérelmére követték el.

A rendőri intézkedések tapasztalatai, illetve a tárgyidőszakban indult büntetőeljárások adatai alapján a családon belül elkövetett cselekmények jellegzetessége az ismétlődés, de az alkalmi elkövetés is számottevő.

„Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer” (JÁSZER)

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 375/2011. (IX. 15.) számú határozatában döntött arról, hogy támogatja az Önkormányzat részvételét „Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés” című, TÁMOP – 5.6.1-C-11/1. kódszámú pályázaton (a továbbiakban: pályázat).

A pályázat célja a már áldozattá vált személyek minél hatékonyabb segítése, az áldozatok segítségével foglalkozó, a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján működő áldozatsegítő szolgálatok és a vele együttműködő hatóságok, intézmények, szervezetek tapasztalatainak felhasználásával a bűnmegelőzés, az áldozattá válás megelőzése, ennek érdekében olyan preventív ismeretanyagok készítése képi és írásos formában, amelyeknek a terjesztése időben felhívhatja a figyelmet a leggyakoribb bűncselekmények magatartásaira, formáira, ezzel hozzájárulva az áldozattá válás, illetve az ismételt áldozattá válás esélyének csökkentéséhez.

2013. június 7. napján átvételre került a valamennyi szerződő fél által aláírt TÁMOP -5.6.1-C- 11/1-2011-0002 számú, áldozatsegítéssel kapcsolatos pályázat megvalósítására irányuló Támogatási Szerződés, amelyet a Józsefvárosi Önkormányzat a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség képviseletében eljáró ESZA Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft.-vel, mint közreműködő szervezettel kötött.

A pályázat 2013. március 1-től 2015. február 28. napjáig tartott, a fenntartási időszak a pályázati projekt lezárását követő 5 évig tart.

A pályázat keretében valósult meg a „Józsefvárosi Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszer (JÁSZER)” programelem, amely tevékenységét a kidolgozott, és a helyi sajátosságoknak megfelelően aktualizált modellprogram alapján végzi.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testülete a 235/2017. (XII.19.) számú határozatában döntött arról, hogy a fenntartási időszakon túl, határozatlan időre előzetesen kötelezettséget vállal a JÁSZER működtetésére.

A JÁSZER, mint mintarendszer bemutatásra került a főváros valamennyi kerületében. A józsefvárosi know-how-t felhasználva a főváros kerületei mindenhol a helyi sajátosságokat figyelembe véve, az ott lakók problémáit leginkább ismerők, a saját maguk számára legalkalmasabb módon a „J (Józsefváros)” betű elhagyásával 2016-ban kivétel nélkül megalakították a saját Áldozatsegítő Szakmai Együtműködési Rendszerüket.

A Józsefvárosban arra törekszenek a bűnmegelőzés eszközeivel, hogy minél kevesebben váljanak bűncselekmény áldozatává, de akik mégis azzá válnak, ők a lehető legteljesebb körű segítségnyújtásban részesüljenek a helyi és fővárosi szervezetektől.

Összességében az áldozat az együtműködési rendszer bármely tagjához, szervezetéhez fordulhat, mert azok az áldozatok érdekében egymás tevékenységét megismerték, személyesen is ismerik egymást, kölcsönösen megkeresik a felmerült probléma körében leghatékonyabban eljárni képes szervezetet (egészségügyi, szociális, köznevelési, rendőrségi, önkormányzati, járási hivatali, stb.).

A JÁSZER, mint mintaprogram az együtműködésre és a hatékony kommunikációra épít. E kettő nélkül a releváns szervek egymástól elszigetelten működnek, és a lakosok nem minden esetben jutnak hozzá a számukra leginkább hatékony segítséghez, a leginkább személyre szabott tájékoztatáshoz.

Az Európai Unió irányelveinek megfelelően működtetett állami áldozatsegítő feladatok ellátása közigazgatási hatósági munka keretében zajlik. A bűncselekmények áldozatai a közigazgatás speciális ügyfélkörét teszik ki, esetükben a rugalmatlan hatósági eljárás nem minden esetben jelenti a hatékony segítségnyújtást. Erre reagálva került létrehozásra a JÁSZER, hogy az együtműködés keretében kialakulhasson az a védőháló, amely hozzájárul a felmerülő problémák hatékony orvoslásához.

A JÁSZER céljai igazodnak a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia által meghatározott célokhoz, valamint az Európai Unió bűnmegelőzés és áldozatsegítés területén megjelenő törekvéseihez. Erőssége az összefogásban és az együtműködésben rejlik, az egymástól tanulás előrébb visz a közös globális cél elérése érdekében.

A JÁSZER feladata, hogy az áldozatsegítés területén:

- Józsefvárosban a helyi együtműködés rendszereként működjön, összefogja azokat a szervezeteket, amelyekhez a bűncselekmények áldozatai fordulhatnak (önkormányzati

szervezetek, kerületi állami szervezetek, rendőrség, bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről szóló 2005. évi CXXXV. törvény alapján működő áldozatsegítő szolgálatok, egyházak, non-profit szervezetek);

- Ernyőszervezetként működjön, az áldozat bármely tagszervhez fordul, ugyan úgy kapja meg a számára szükséges információkat és a leghatékonyabb segítséget;
- Feladata a szakemberek rendszeres tájékoztatása és érzékenyítése;
- A pályázatban elért eredményeket terjessze annak érdekében, hogy a projekt által kiváltott hatás és ezáltal a projekt megvalósítására fordított források hasznosulása a lehető legnagyobb lehessen;
- Véleményezi, javaslatot tesz a bűnmegelőzés, áldozatsegítés kerületi tevékenységével kapcsolatosan, részt vesz az e tárgykörben készülő koncepciók kimunkálásában;
- Az elnökség képviselője részt vesz a civil pályázatok elbíráló bizottságában;

A JÁSZER Team tagjai az eredeti konzorciumi partnerek képviselői, a józsefvárosi önkormányzati fenntartású intézmények, civil szervezetek, egyházak képviselői, valamint az áldozatsegítéssel foglalkozó szervezetek és magánszemélyek, így különösen:

- Budapest Főváros Kormányhivatala képviselője,
- Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya képviselője,
- Budapesti Rendőr-főkapitányság VIII. kerületi Rendőrkapitánysága képviselője,
- Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Kabinet, rendészeti és bűnmegelőzési referense,
- Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ képviselője,
- Józsefvárosi Szent Kozma Egészségügyi Központ képviselője,
- Józsefvárosi Egyházügyi Tanács képviselője,
- Budapesti Áldozatsegítő Központ képviselője,
- Az a magánszemély, aki részt vett a pályázat megírásában, végrehajtásában valamint a JÁSZER működtetésében, azonban munkahelyváltás miatt már nem a bűnmegelőzés és áldozatsegítés területén dolgozik.

A JÁSZER Team tagjai szavazati joggal rendelkeznek.

A JÁSZER Tagjai: A JÁSZER tagjai a bűnmegelőzés és áldozatsegítés ügyének előmozdításáért tenni akaró szervezetek és magánszemélyek A JÁSZER Tagsága nyitott. JÁSZER Tagok köre:

- állami intézmények,
- önkormányzatok és önkormányzati fenntartásban működő intézmények,
- rendészeti szervek,
- oktatási intézmények,
- szociális intézmények,
- egészségügyi intézmények,

- gazdasági társaságok,
- civil szervezetek,
- egyházak
- kulturális intézmények,
- magánszemélyek.

5. A JÁSZER működése

A JÁSZER Team évente legalább két alkalommal ülésezik, amelyek helyszíne általában a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala. Az ülések témájáról, napirendi pontjairól, az ülés időpontjáról az elnök vagy az általa megbízott személy elektronikus formában írásban értesíti a tagokat. Az elnök köteles az ülést összehívni, ha legalább három JÁSZER Team tag írásban, a napirendi javaslat megjelölésével kezdeményezi. Ez esetben az ülést a kérelem beérkezésétől számított 10 munkanapon belül össze kell hívni. A megtartott ülésekről jelenléti ív és jegyzőkönyv készül.

A JÁSZER évente legalább három alkalommal JÁSZER ülést tart, amelyek helyszíne és programja függ az adott évi költségvetéstől. JÁSZER ülés megtartható konferencia és továbbképzés keretében is. Az üléseket az elnök által megbízott személy hívja össze. Az ülést az elnök vagy az általa megbízott személy vezeti. Az ülések nyilvánosak, az ott elhangzottak a JÁSZER honlapján megjelennek.

6. A JÁSZER fenntartása és ügyvitele

A JÁSZER működési kiadásait fenntartó a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Képviselő-testületének 235/2017. (XII.19.) számú határozata értelmében határozatlan időre a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék éves költségvetésben önként vállalt feladatként biztosítja.

A JÁSZER ügyviteli és adminisztrációs feladatait a pályázat végrehajtási időszakában a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala látta el, iratanyag őrzési kötelezettsége áll fenn.

A JÁSZER ügyviteli és adminisztrációs feladatait a pályázat fenntartási időszakában és azt követően a Józsefvárosi Egyesített Bölcsődék látja el, iratanyag őrzési kötelezettsége áll fenn.

A JÁSZER működéséhez a Budapest Józsefvárosi Önkormányzat biztosítja az üléseknek zavartalan bonyolításához szükséges helyszínt.

Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

A 2011-ben megalakult Józsefvárosi Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (a továbbiakban: JKEF) a Képviselő-testület 420/2013. (XI.20.) sz. határozatának megfelelően 2014. január 22-én újjáalakult. Legfőbb célja a kábítószeres iránti kereslet és kínálat csökkentése annak

érdekében, hogy a Józsefvárosban lakó családok tiszta, rendezett és biztonságos környezetben, egészséges, drogmentes és tevékeny életet élhessenek.

A JKEF jelenlegi felállásában – a Nemzeti Drogellenes Stratégiáról szóló 80/2013. (X.16.) OGY határozat helyi együttműködésre vonatkozó irányelvei mentén – elsősorban a kábítószer-probléma kezelésében felelősséggel rendelkező és jártas egészségfejlesztő, megelőző és kezelő tevékenységet folytató köznevelési, egészségügyi és szociális ellátó, valamint bűnmegelőzési és bűnüldözési szervek vesznek részt. Koordináló tevékenységével összhangot teremt a drogprobléma visszaszorításában alapvető fontosságú négy fő szakterület (közösségi együttműködés, megelőzés, kezelés-ellátás és kábítószer-bűnözés elleni fellépés) helyi szervezeteinek és intézményeinek kábítószer-ellenes munkája között. Tevékenységét a nemzeti, valamint a fővárosi drogellenes stratégiával összhangban álló, és a józsefvárosi kábítószer visszaélési helyzet sajátosságaira reagáló helyi drogellenes stratégia és munkaterv alapján végzi. A három pilléren alapuló stratégia végrehajtása érdekében 2015-ben megalakult három munkacsoport: Prevenációs-, Bűnmegelőzési (Közbiztonsági) és Egészségügyi Munkacsoport. A JKEF tagjai legalább egy munkacsoport tevékenységében részt vesznek. A JKEF 2020-ban 2 alkalommal ülésezett.

Szervezeti felépítését és működésének feltételeit saját szervezeti és működési szabályzata (a továbbiakban: SZMSZ) határozza meg. Az SZMSZ rendelkezése szerint a JKEF évente egy alkalommal részletes beszámolót készít az év során elvégzett tevékenységeiről, amelyet egyszerű szótöbbséggel elfogad, és jóváhagyás céljából továbbítja az Önkormányzat részére.

7. A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A CIVIL-EGYHÁZI-NEMZETISÉGI SZERVEZETEK, EGYHÁZAK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

7.1. Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ és a civil szervezetek közötti együttműködés

A civil szervezetekkel való együttműködés a járványhelyzetre való tekintettel a 2020. évben sok esetben megtorpant. Sok civil szervezet lehetőségei beszűkültek, s ezért nem tudták fejleszteni az együttműködésüket. Más szervezetek viszont aktívan bekapcsolódtak a járvány elleni védekezésbe. A lakossági megkereséseink, a civil lakosság tenni akarása megsokszorozódott.

A jóléti tevékenység során mindig is teret adunk a civil szervezetek kezdeményezéseinek, ami sajnos az elmúlt évben, a már ismert okok miatt visszaestek. Az ellátási területen működő civil szervezetekkel (pl. Szigony Alapítvány, Józan Babák Egyesület, Moravcsik Alapítvány, Félúton Alapítvány, Hálózat Alapítvány, Megálló Csoport, Egyszülős Központ, Eranus Alapítvány stb.) jó intézményközi kapcsolatot alakítottak ki, nagy részükkel együttműködési megállapodást kötöttek az optimális információáramlás és célzott feladatok ellátására fókuszálva.

A JSZSZGYK Átmeneti Gondozás szakmai egysége az Eranus Alapítvánnyal több éve folyamatos kapcsolatban áll – lakóink 2020-ban is több alkalommal részesültek támogatásban az Alapítvány jóvoltából, melyekre pályáztatták őket.

38
417
Vh

2019-ben – közreműködésünkkel - a Józsefvárosi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ együttműködési megállapodást kötött az Újstart Alapítvánnyal, melynek keretein belül – családgondozói ajánlást követően – évi 33 szemüveg elkészítésével támogatták rászoruló ügyfeleiket 2020-ban is.

A Van Esély Alapítványhoz folyamatosan pályáztak ügyfeleikkel idén is. Ki jogosítvány, ki korábban félbehagyott általános iskolai tanulmányait folytatja, vagy egyéb továbbképzést kezdett meg a munkaerőpiaci helyzetének javítása érdekében.

7.2. Egyedülálló Szülők Klubja Alapítvány

Az Alapítvány elsődleges feladatának tekinti, hogy információt nyújtson gyakorlati kérdésekben, szakértők segítsék az egyedülálló szülőket speciális problémáikban és alkalmat teremtsen arra, hogy a szülők saját tapasztalataikon keresztül segítsék egymást, a gyermeküket egyedül nevelők számára is megteremtse a munkahelyi és társadalmi esélyegyenlőséget, megszüntesse az egyedülálló szülők elszigeteltségét, elmagányosodását. Az alapítvány tevékenysége két fontos pillérre épül, az egyik a segítségnyújtás: a családok jogi, pszichológiai, munkajogi, mediátori segítséget vehetnek igénybe ingyen, co-working irodában dolgozhatnak, tárgyalhatnak, tárgyi segítséget kaphatnak, valamint a központ mini-inkubátorházként is segítséget kíván nyújtani vállalkozások elindításához, munkahelyi elhelyezkedéshez, ezen kívül nyáron táborokat szervez több száz család, illetve gyerek számára. A másik fontos pillér a közösségépítés. Egy társadalmilag jól beágyazott szülő egészségesebb, kiegyensúlyozott gyermeket tud nevelni, ezért rendkívül fontosnak tartják, hogy olyan közösségfejlesztési tevékenységre is sor kerüljön a központban, amely képes oldani és megoldani a nehéz problémákat. Önkormányzatunk együttműködési támogatást kötött az alapítvánnyal, melynek értelmében segíti az alapítvány fejlesztési törekvéseinek megvalósulását, a kerületi egyszülős családok feltérképezését, tájékoztatást nyújt az egyszülős családokat érintő pályázatokról önkormányzati támogatási lehetőségekről, rendezvényekről, népszerűsíti az alapítvány programját, rendezvényeit, tanácskozássra hívja az alapítvány képviselőit.

7.3 Fiatalokat, Egészséget, Családot Segítő Közhasznú Egyesület

Az Egyesület a Józsefvárosi KEF tagja.

Az Egyesület az általános iskola alsó tagozatos tanulói részére szervezi a L.E.K.-VÁR (Létezni, Eligazodni, Kommunikálni) életvezetési és drogrevenziós komplex művészeti programot, mely program céljaként fogalmazódott meg, hogy olyan intézményben legyenek jelen, ahol több száz gyermek számára egy komplex egészségfejlesztő program során az egészséges életmóddal kapcsolatos kompetenciájukat fejlesztik, hangsúlyozva az önismeret fejlesztésének jelentőségét. A program kidolgozása során figyelembe vették a Nemzeti Drogellenes Stratégiában megfogalmazott irányelveket, így a holisztikus szemléletmódot érvényesítve az alábbi kompetenciaterületek fejlesztésére fókuszálnak: az éntudatosság, a felelősségteljes döntéshozatal és felelősségvállalás, verbális és nonverbális agressziómentes kommunikáció, együttműködés.

Elérendő, várható eredmények:

- társadalmi, közösségi szabályok betartása,

- önuralom fejlesztése,
- pozitív jövőkép kialakítása,
- szerepeinek (nemi, családi, iskolai, stb.) felismerése és elfogadása,
- konfliktuskezelésben való jártasság,
- az áldozattá válást befolyásoló tényezők megismertetése, azok elkerülése.

A program célja, hogy a résztvevők:

- önmagukat és társaikat megismerjék,
- elsajátítsák a csoportmunka alapjait,
- fejlődjön a mikro- és makrokörnyezetben való eligazodás készsége,
- a különféle veszélyhelyzeteket felismerjék és elkerüljék,
- az áldozattá válás tényezőinek azonosítsák preventív szándékkal,
- az önvédelem különböző szintjeit és formáit megismerjék és alkalmazzák,
- számára az egészséges és biztonságos életmódra nevelés megtörténhessen.

7.4. Félúton Alapítvány

A Budapest Józsefvárosi Önkormányzat a Félúton Alapítvánnyal személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásra, azon belül szenvedélybetegek közösségi ellátására, mint kötelező önkormányzati feladatellátásra, 2007. december 15. napjától határozatlan időtartamra ellátási szerződést kötött, mely 2014. január 01. napjától kibővítésre került szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása feladatellátással is. Az alapítvány azokkal az életvitelszerűen a VIII. kerületben élő szenvedélybetegekkel (alkohol-, kábítószer-, illetve gyógyszerfüggőséggel küzdő személyek) foglalkozik, akik mentális és szociális helyzetük javítása érdekében elsősorban saját otthonukban, lakókörnyezetükben igényelnek segítséget. A kliensek állapotának jobbá tétele céljából felkerestek civil, önkormányzati és egyházi szervezeteket, intézményeket a gyorsabb és hatékonyabb segítségnyújtás érdekében, ahol lehetőség nyílt, együttműködési megállapodást kötöttek, illetve újítottak meg.

A kliensek állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, gondozása mentén sok esetben sikerült megtartani a meglévő állapotot és elkerülni a krízishelyzet kialakulását. A kliensek egy részénél csökkent a kórházba kerülés gyakorisága, növekedett a szermentesen töltött időszakok hossza. Az alacsonyküszöbű ellátást igénybe vevők közül több személyt is sikerült a nappali ellátásba integrálni, mely szintén nagy előrelépés a gondozást illetően.

A Félúton Alapítvány a szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátáshoz kapcsolódóan az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- Pszicho-szociális intervenciók:
 - konzultáció, tanácsadás,
 - életvezetés segítése,
 - jogi információátadás,
 - szociális/egészségügyi ellátáshoz való juttatás segítése,
 - álláskeresés segítése, álláskeresési tanácsadás,
 - klubszerű szolgáltatás.
- Információs felvilágosító szolgáltatások, alapvető információkhoz való hozzáférés minden érdeklődő számára telefonos vagy személyes tanácsadás keretében.

- Megkereső munka,
az ellátási területen élő vagy életvitelszerűen tartózkodó, vagy az ellátási területen megjelenő, segítő intézménnyel kapcsolatot nem tartó egyénnel történő kapcsolatfelvétel.
- Drop In „toppanj be központ”,
elsősorban szerhasználó szenvedélybetegek számára minimális elvárások mellett biztosít melegedőt, pihenési, józanodási lehetőséget, folyadékpótlást és élelemhez jutást biztosítanak.

7.5. Emberbarát Alapítvány

A Józsefvárosi Kábítószer Egyeztető Fórum tagja az Alapítvány, mely 1989. évben jött létre, célkitűzései között kiemelt szerepet kap a szenvedélybetegek komplex rehabilitációja. Budapest X. kerületének központjában, a Cserkesz u. 7-9. szám alatt 1991 augusztusában kezdte meg működését. Az alapítvány bentlakásos Alkohol- Drogrehabilitációs Intézet I. és II. részlegeiben (X. ker. Cserkesz u. 7-9., Gyöngyike u. 4.) összesen 77 fő, a gyermek- és ifjúság- addiktológiai intézetben (X. ker. Cserkesz u. 11.) 10 fő, a lakóotthonban 12 fő, az átmeneti otthonban 20 fő, a női szenvedélybeteg részlegben (X. ker. Román u. 16.) 10 fő szenvedélybeteg komplex ellátására van lehetőség.

Az alapítvány intézményrendszere a 10-55 év közötti, gyógyulásra motivált szenvedélybeteg rehabilitálását végzi, akik alkohol-, drog-, játék-, illetve egyéb függőségük miatt önálló életvitelre nem képesek, de akut fekvőbeteg gyógyintézeti kezelésük nem indokolt, és ezt belátva önként kérik felvételüket. Az ellátottak részére teljes körű ellátás kerül biztosításra, mely napi háromszori étkezést, ruházat, textília biztosítását, egészségügyi és mentálhigiéniai ellátást, lakhatást, valamint terápiás és készségfejlesztő foglalkoztatást foglal magában. A jogszabályban meghatározott szakmai létszámnormáknak megfelelően a szükséges szakszemélyzet az intézményben rendelkezésre áll.

7.6 Szerződés a VIKOTE Kognitív és Sématerápiás Központtal

2020 novemberében szerződést kötöttünk a központtal, mely lehetőséget biztosít a lakosság, ezen belül a gyermekek számára is, hogy térítésmentesen pszichoterápiás ellátást vegyenek igénybe az önkormányzati költségvetés által biztosított kereten belül. Ezen pszichoterápiás segítség különösen fontos a COVID-19 járvány okozta fokozott pszichés terhelés enyhítésében.

7.7 Nemzetiségi önkormányzatok

2020. évben több nemzetiség összefogásával indult el integrációs, edukációs, rekreációs projekt, elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok számára. Ebben az évben valósult meg a világon először interetnikus-interkulturális tábor projekt, melynek keretében az összes nemzetiségből 300 gyermek táborozását tette lehetővé az Interetnikus-Interkulturális Mozgalom és a Józsefvárosi Görög Önkormányzat az Esély Budapest Fővárosi Gyermek- és Ifjúsági Alapítvánnyal, egyházakkal, országos illetve fővárosi nemzetiségi önkormányzatokkal együttműködésben.

A projekt programjai egész nyáron és ősszel, heti rendszerességgel zajlottak több száz gyermek rendszeres részvételével teljesen térítésmentesen, amíg a járványhelyzet azt lehetővé tette. A munkát önkéntes középiskolás fiatalok is segítették.

Több nemzetiségi önkormányzat aktívan részt vett a vírus okozta nehézségek könnyítésében ételosztással, ételszállítással és a karanténban lévők ellátásával.

7.8. Együttműködés civil és egyházi szervezetekkel, egyházakkal a koronavírus járvány okozta krízishelyzetben

A Józsefvárosi Önkormányzat Közösségi Részvételi Irodája szervezésében és koordinációjával koronavírus járvány 2020 tavaszi hullámában 100 önkéntes segített a járványügyi feladatokban a 2020 őszi hullámában 30 önkéntes segített. Bevezetésre került az ingyenesen hívható zöld szám, mely segítségével a lakosság számára információkat nyújtottak az önkéntesek, illetve a kérések alapján ellátásokat szerveztek számukra.

A járvány ideje alatt az alábbiakban felsorolt civil szervezetek, és egyházak adománnyal vagy más módon segítették a védekezést önkormányzatunkkal közös akciók során:

- Életmentő a Beteg Gyermekekért és a Nagycsaládosokért Alapítvány
- Rotaract
- Menedék Egyesület
- Nem Adom Fel Alapítvány
- Oltalom Karitatív Egyesület
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat
- Szabad Budapest Fórum
- C8-Civilek Józsefvárosért
- Józsefvárosi Szabadidős Egyesület
- Heti Betevő
- Mentőöv Gyermekeinkért 2002 Alapítvány
- Szolidáris Gazdaság Központ
- FECSKE- Fiatalokat, Egészséget, Családot segítő Közhasznú Egyesület
- Üdvhadsereg Józsefvárosi Gyülekezet
- Golgota Szeretetszolgálat
- Magyar Evangéliumi Testvérközösség
- Budapest Józsefvárosi Református Egyházközség
- Külső-józsefvárosi Református Egyházközség
- Konstantinápolyi Ökumenikus Patriarchátus
- Hit Gyülekezete
- Görög-Magyar Tudományos, Kulturális Üzleti Tanács

7.9. Európai uniós pályázat, konzorciumi együttműködés civil szervezetekkel

A Józsefvárosi Önkormányzat 2020 márciusában a gyermekek jóléte érdekében úgy döntött, hogy a Láthatatlan Tanoda - Rosa Parks Alapítvánnyal és a Partners Hungary Alapítvánnyal közösen pályázatot nyújt be az Európai Bizottság kiírására, melynek témája „a diszkriminációmentesség elvének gyakorlatba történő hatékony átültetése”.

Az Európai Bizottság 2020. júliusi döntése szerint a „Befogadó óvodák a roma minőségi oktatásért” című pályázat (projekt) támogatást nyert. A projekt célja a kerületi lakosság

széles rétegei számára vonzó, a társadalmi hátrányok kiegyenlítésére és a gyerekek kompetenciájának fejlesztésére alkalmas, a gyerekeket az iskolára hatékonyan felkészítő intézményrendszer kialakítása. A kerületi óvodák komplex fejlesztése az óvodapedagógusok és a szülők bevonásával, melynek célja az óvodai deszegregáció és inklúzió, az óvodai fejlesztési módszertan megújításával összekapcsolva.

7.10. Önkormányzati pályázatok, egyedi támogatások

Az Önkormányzat 2020-ban is számos civil, sport, nemzetiségi és egyházi szervezetet támogatott pályázat keretében vagy egyedi támogatás formájában, a kerület lakosságának bevonásával megvalósuló szabadidős programok szervezése/lebonyolítása érdekében. A pályázatok értékelését független szakmai bírálók készítették elő, így a szakbizottság kifejezetten szakmai szempontok alapján döntött a támogatások odaítéléséről.

A Budapest Főváros VIII. kerület Józsefvárosi Önkormányzat 2020. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelését a polgármester – a 27/2021. (I.29.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésének felhatalmazása alapján az Önkormányzat Képviselő-testület feladat- és hatáskörét gyakorolva meghozott /2021. (V.27 .) számú határozatával – elfogadta.

Budapest, 2021. május „...”